PERŞEMBE
6
TEMMUZ
1939

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No 54
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İSTANBUL
Telefon — 20795
İkinci yıl — No. 422
Her Yerde (3) Kuruş

YENİ SABAH

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

HATAYLI TÜCCARLARIMIZA
TÜRK ve PARTİ BAYRAK
İhtiyacınızı pazarlarımızdan temin ediniz
SÜMER BANK
YERLİ MALLAR PAZARLARI
İstanbul, Ankara, Adana, Mersin
Siparişler derhal gönderilir.

Tehditler Devam Ediyor

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

İtalyan gazetelerinden Messaggero, Türkiye ile Fransaya karşı bir tehdit savuruyor. Eğer biz rahat ve huzur temin edecek bir iş yaptığımızı zannediyormuşsak aldanıyormuşuz. Yakında bunu anlıyacak imişiz!

Bu bir falcılıktan mı ibarettir, yoksa başımıza gelecek belâlar İtalya tarafından hazırlanacaktır da İtalyan gazetesi şimdiden bunları haber vererek azamet mi satıyor?

Bu tehdidi ihtiva eden makalede şu noktai nazar müdafaa edilmektedir: Fransa mandater bir devlet sıfatile vukubulan taahhütlerine hıyanet etmiştir.

İtalyanın Hatay meselesinin halline müdahale hususunda iki katlı bir hakkı vardır. Birinci hakkı Türkiyeye ait arazi üzerinde sulh konferansının İtalyaya tanıdığı hususî menfaatlerden ileri geliyor. İkinci hakkı da müttefiklerin yüksek meclisine iştirak eden esaslı devlet olmaktan neş'et etmektedir. Suriye arazisinden bir parçanın, İtalyanın muvafakati olmadan Türklere terki Fran[illegible] tarafından deruhte edilmiş b[illegible] vecibelere bariz bir tecavüz [illegible]dir.

Yukarıda bahsettiğimiz tehdit, bu iddiaların sonunda geldiği için, Türkiye ile Fransanın başına gelecek belâların da İtalyan müdafaasından neş'et edeceğinin anlatılmak istenildiğine hükmedilirse pek hatâ edilmemiş olur.

İtalyaya, Hatay meselesine müdahale etmek için hak verdiği iddia olunan sulh konferansının hangi konferans olduğunu biz pek anlıyamıyoruz. Eğer bu sulh konferansı Lausanne konferansı ise oraya millî mücadelenin galibiyetle neticelenmesi üzerine Avrupa devletlerile müsavi hukuk dairesinde iştirak eden Türkiye, hiç bir devletin Türk topraklarına müdahalesini kabul etmemiştir. Ve bilhassa ötedenberi Anadolu sahillerinde gözü olduğu malûm olan İtalyaya karşı zerre kadar bir hak tanınmamıştır. Böyle bir hak, İtalyanlar ancak rüyalarında [illegible] Onlar bu rüyadan uyanmıyacak olurlarsa realitenin sadmeleri kendilerini pek kolay ayıltabilir

İtalyanın ikinci hakkı, müttefiklerin yüksek meclisine iştirak eden esaslı devlet olmasından ileri geliyormuş. Bu yüksek meclis hakkında da kâfi sarahat yoktur. Harp içinde, müttefikler, harpten muzaffer çıktıkları takdirde, Osmanlı İmparatorluğunu nasıl paylaşacaklarına dair aralarında bir anlaşma yapmışlar ve İtalyaya da Anadoludan hisse ayırmışlardı. Türkçede böyle hareketlere, çayı görmeden paça sıvamak derler ki, böyle bir ihtiyatsızlığa kalkanlar çok kere sıvalı paça ile yalınayak kalırlar. İtalyaya Osmanlı İmparatorluğundan bir hisse verilmek için evvelâ Osmanlı İmparatorluğunun mağlûp olması lâzımdı. Halbuki Osmanlı İmparatorluğunun ankazı üzerinde teşekkül eden Millî Türk Hükûmeti, İtalya dahi dahil olduğu halde, bütün müstevlî devletlere karşı çetin bir mücadelede galebe çaldıktan ve kendisine çizdiği millî hudutlar üzerindeki bütün düşmanları harice attıktan sonra artık İtalyanlara avuçlarını yalamaktan başka yapılacak bir iş kalmamıştır. Müttefiklerin harp içinde Osmanlı İmparatorluğuna ait olmak üzere akdettikleri şakavet ortaklığı inkılâp Türkiyesi tarafından fiilen ve cebren feshedilmiştir. Bu ortaklığı ve ondan mütevellit menafii İtalya muhafaza etmek istiyor idiyse millî mücadele esnasında gelip bizimle boy ölçüşmeli idi. Buna cesaret edemedikten

Hüseyin Cahid YALÇIN

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

İtalyan Donanması Şarkî Akdenizde Bir Cevelân Yapacak

55 Modern Gemiden Terekküp Edecek Olan Ikinci talyan Filosunun Seyahati Bir Ay Kadar Sürecek

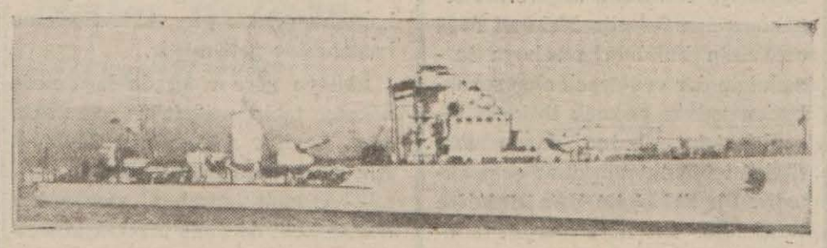

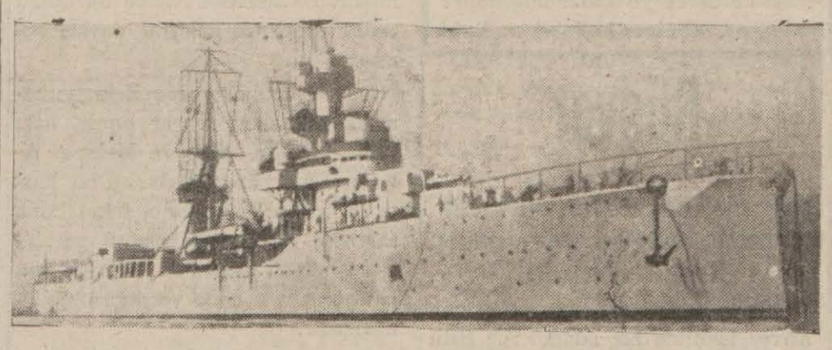

Üstte İtalyan donanmasının yeni, Büyük ve sür'atli filotillâ rehber gemilerinden Antonio Pigafetta, altta en yeni hafif kruvazörlerinden Armando Diaz

Roma, 5 (A.A.) — İkinci İtalyan filosu, Şarkî Akdenizde bir cevelân yapmak üzere pazar günü hareket edecektir.

Ağustos bidayetine kadar devam edecek olan bu cevelân esnasında filo Libya'yı ve Ege denizi limanlarını ziyaret edecektir.

Filoya Amiral Pini kumanda etmektedir.

YENİ SABAH — Şarkî Akdenizde ve Ege denizinde bir cevelân yapacağı bildirilen ikinci İtalyan filosu ikinci, üçüncü, dördüncü ve yedinci kruvazör fırkalarından ve ikinci, üçüncü ve onuncu muhrip filotillalarından mürekkeptir. Her kruvazör fırkasında üç kruvazör vardır. Yalnız bizzat Amiral Pininin tahtı kumandasında bulunduğu birinci kruvazör fırkası İtalyanların 10,000 tonluk ağır kruvazörlerinden mürekkeptir ve Amiral Pini,

(Sonu 3 üncü sayfada)

ŞANLIORDUMUZUN HATAYA GİRİŞİNİN YILDÖNÜMÜ

Bu Mes'ut Gün Bütün Hatayda Sonsuz Bir Sevinçle Kutlulandı

Mehmetcik Hatayda

Antakya, 5 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Şanlı ordumuzun Hataya girişinin yıldönümü, heyecanlı ve parlak merasimle kutlanmıştır. Saat 11 de

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Beş Milyon Liralık İstikrazın İlk Taksidi Alındı

Belediye Spor Sahası için Bir Milyon Lira Sarfedecek

İstanbul Belediyesi Muhasebe Müdürü Muhtar Acar dün Ankaradan gelmiştir. Bay Muhtar Ankarada Vali ve Belediye Reisi namına Belediyeler Bankasından yapılacak 5 milyon liranın istikraz mukavelesini imzalamıştır.

Mukaveleye nazaran Belediye bankadan çekeceği 5 milyon lira için gümrükten aldığı % 10 ları garanti olarak göstermiştir. Halbuki, Şehir Meclisi Belediye Riyasetine yalnız istikraz salâhiyeti vermiş % 10 ları istikraz garantisi olarak göstermesi için salâhiyet vermemişti. Bu yüzden istikraz mukavelesinin Şehir Meclisinde tekrar müzakere e-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Tahmil Ve Tahliye Amelesinin Şikâyeti

Ameleden Bazıları Bir İhtilâf Yüzünden Dün Çalışmadı

Yükleme ve boşaltme amelesi bir toplantı esnasında

Denizbank'ın lâğvinden sonra Limanlar Umum Müdürlüğüne bağlanan limandaki tahmil ve tahliye amelesinin vaziyetleri bir türlü normal bir şekle girmemiştir.

Dün yine tahmil ve tahliye amelesile idare arasında bir ihtilâf çıkmış ve Türk vapurlarından mal boşaltıp yükliyen ameleden bir kısmı işlerini bırakmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bu ihtilâf bir müddet sonra amelenin haklı dilekleri mucibince halledilerek faaliyete tekrar başlanmıştır. İhtilâfa sebep olan mesele şudur:

Son zamanlarda yükleme, boşaltma için buraya lüzumundan çok faz-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Parti Başkanlıkları Valilerden Ayrıldı

Valiler bu vazifeyi idare heyetinden birine devredecekler

Parti Genel Sekreteri F. Tüzer

Ankara, 5 (A.A.) — Genel Başkanlık divanının üç yıl evvelki kararile birleştirilmiş olan Parti ve Hü-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

İki Kadın Öğretmen Tevkif Edildi

İstanbul Müddeiumumiliği dün Abdullah kızı Hayriye ve Süreyya kızı Mevhibe isminde iki kadın öğretmeni tevkif etmiştir. Tevkif ka-

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Hitler Bulgar Başvekilile Görüştü

Berlin, 5 (A.A.) — Bulgar Başvekili, bugün buraya gelmiş ve istasyonda mutad merasimle Almanya

(Sonu 3 üncü sayfamızda)

Satie Hâdisesi Ağır Cezaya Veriliyor

Eski Reassürans Müdürü Refii Bayar İlk Önce Malûmatına Müracaat Edildiği Zaman Üç Defa Bayılmış

Satie sahtekârlığı tahkikatına Adliyece devam edilmektedir.

Maznunlardan bazılarının evinden alınan evrak üzerinde, evvelki gün maznunların muvacehelerinde yapılan tetkikten alınan neticeler, dün bir raporla tesbit edilmiştir.

(Sonu 7 nci sayfamızda)

Şeker Sanayiimiz Niçin İnkişaf Etmiyor ?

Memleketteki şeker sanayiinin inkişafına mâni olan bazı sebeplerden dünkü nüshamızda bahsetmiştik. Bu mütalealarımıza bugün de devam ediyoruz.

Şeker şirketinin bu yolda muvaffakıyetsizliklerinden biri de istihsal vaziyetini hükûmetin kendilerine vermiş olduğu 65 bin ton üzerinde idame ettirmesi, yani istihsal noksanlığıdır. Çünkü fabrikalar çok bir masrafla çalışır. Noksan istihsale göre şekerin istihsal fiatı yükselir. Ve fazla istihsale göre de alçalır. Halbuki şeker şirketi fazla istihsalin ve ucuz maliyetin temini için riayeti elzem olan metodlu ve bilgili çalışmak, yersiz ve lüzumsuz masraflara yer vermemek, azamî dandı man almak gibi esaslı şartlara lüzu-

(Sonu 7 inci sayfada)

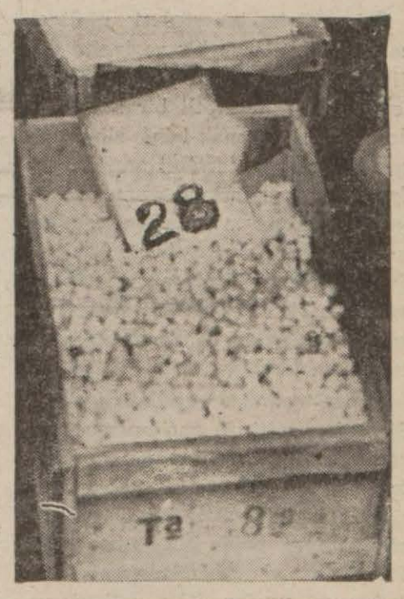

HER SABAH

Sular İdaresine Benzemesin De...

Tramvay, Elektrik ve Tünel işletmelerinin Belediyeye devir muameleleri tamamlandı. Artık İstanbullunun tramvay bileti ve elektrik faturası olark ödeyeceği para yine İstanbulun ihtiyaçlarına sarfolunacak.

Ne mutlu bize ve ne mutlu İstanbula diyeceksiniz değil mi?

Evet, hakkaten pek mutlu bizlere. Ancak, sayın Ali Çetinkaya'nın hazır bir lokma halinde Belediyemize sunduğu bu nimetlerin kadrini bilmek ve bu işletmeleri, bir Belediye müessesesi olduğuna bin şahit istiyen Sular İdaresinin, nalıncı keseri gibi hep kendi tarafına yontan idaresi, tarzına benzetmemek de Belediyemize teretttüp eden bir vazifedir.

Azamî istifade temini için bir ecnebi şirketi şeklinde kurulan bu idareler millî ellerde yalnız «alan» değil, biraz da «veren» bir mahiyet almalıdırlar.

A. CEMALEDDİN SARAÇOĞLU

— 36 —

Çete Herşeyden Habersiz İlerliyor Toplantı Yerine Gidiyordu

1321 yılı ilkbaharı idi. Her taraf yeşillere bürünmüş, ağaçlar çiçeklerle örtünmüştü. Tabiat, bütün güzel kokularını ortalığa serpmişti. Biz de bu güzellikler içinde av bekliyen tilkiler gibi birer tarafa sinmiş, (Kelebek) e uzanan patikaları gözlüyorduk. Serezli (Goda) nın getirdiği haberin doğruluğu anlaşılmıştı. Nevrekoplu Hacı Todorun adamlar, birçok kazanlar, lengerler ve tepsilerle o sabah şafak sökerken gelmişler, kuytu bir yere yerleşmişlerdi. Ocak yerleri hazırlıyor, Püryan kebapları için çukurlar kazıyorlardı.

Güneş biraz yükselirken, Razlık istikametinden ilk kafile görünmüştü. Oldukça yüksek ve her yanı kayalar ve fundalarla kaplı bir höyüğün üzerinde bulunuyorduk. Sağımda Serezli Goda, solumda da Kocabaşoğlu oturuyorlardı. Kafile, sindiğimiz höyüğün tahminen yüz metre kadar ilerisinde bulunan patikadan geçiyor ve toplantı yeri olan sığlığa doğru ilerliyordu. Yüzlerimiz gülüyor, gözlerimiz yürüyüş kolunu takip ediyordu. Bu esnada, Serezli Goda, bana doğru eğildi ve fısıldadı:

— Bak işte, dedi. Kafilenin ortasındaki parlak siyah kalpaklı adam Razlıklı İstoyef kaptandır başçavuş.

Çete, emniyet tertibatı bile almamış, hemen toplantı yerine yanlamıştı. Yirmişer, otuzar dakika fasılalarla, Kevgililı Yuvan ve Donço, Serezli (Taska), Razlıklı (Dinka), Rundeibalâlı Yorgiyef, Başlıyef ve Sumnulu İstoyan ile diğer kaptanlar çeteleri ile gelmişler ve toplantı yerine yerleşmişlerdi. İstoyan kaptan geldikten sonra, toplantı yerinin etrafına hafif bir perde hattı çekilmişti. Kaptanın her postayı ayrı ayrı doleştığı, etrafı tetkik ederek posta başılara emirler verdiği görülüyordu.

Bu sefer de Kocabaşoğlu fısıldamıştı kulağıma:

— Görüyor musun başçavuş, şeytan İstoyanı. Hiç başı yere yatmaz ve faka basmaz bu adam. Gelir gelmez, hemen dört yanını sağladı bak. Tam bir komitecidir doğrusu İstoyan.

Ben, söylenilen sözleri dinliyecek, hattâ işitecek bir vaziyette değildim. Hep araziyi tetkik ediyor, toplantinin hararetli bir zamanında baskını yapmak için, zihnimde sokulma yol ve çareleri araştırıyordum. Arasıra, bulunduğum höyükten süzülüyor ve sürüne sürüne toplantı yerinin etrafını dolaşıyordum. Tahir ve Hakkı çavuşlarla da ayrı ayrı bir kaç defa dolaşmış, baskının nerelerden ve ne suretle yapılacağını tasarlamıştık.

Güneş tepemize dikilmişti artık. Sıcak, hepimizi uyuşturmuş ve uyuyacak bir hale getirmişti. Uzandığımız yerlerde sıkıntıdan esniyor, geriniyorduk. Sandaneskinin gelmemesine fena halde sinirleniyorduk. Tam bu esnada, gerimizde ve bulunduğumuz yerden daha yüksek ve nezaretli bir yerde gözcülük yapan Zeybek Mustafa, bir kertenkele çevikliğile sürünerek yanıma geldi, müjdeyi verdi:

— Başçavuş, geliyor Sandaneski.

Sindiğimiz yerden başlarımızı kaldırdık. İlerimizdeki patikayı gözlemeğe başladık. İki dakika sonra, kafilenin on kişiden ibaret olan öncüleri geçtiler. Ardından bakla kırı bir hayvan üzerinde olduğu halde Sandaneski göründü. Önünde kılavuz Panço ile Derreimüslim muhtarı Hacı Nikola ve dört köylü yürüyor, diğer köylüler de, Sandaneskiyi takip ediyorlardı.

Sandaneskinin gelişi, yalnız bizi değil, toplantı yerindekilerini de canlandırmış, ayaklandırmıştı. Selâm silâhları atılmış, horra Sandaneski, feryatları bir uğultu halinde etrafa yayılmıştı. Bu esnada, toplantı yerinde bulunan çetelerin bütün efradı hep birlikte tam karşımızda bulunan sırta doğru çekilmişler, reis ve kaptanları yalnız bırakmışlardı.

Bu ayrılık, kararımızın değişmesine sebep olmakla beraber, tabiî bizi çok memnun etmişti. Hemen çavuş ve onbaşılarla biraz geride başbaşa verdik. Yeni bir baskın planı meydana getirdik. Hakkı çavuş, on neferle beraber efradın bulunduğu sırta gidecek, icabında onları ateşle oyalamak üzere gerilerinden yarım bir çember çevirecekti. Tahir çavuş ile Muharrem onbaşı da üç neferle, kaptanlarla çetecilerin arasında bulunan sahaya sokulacaklar ve baskın esnasında, toplantı mahalline koşacakları tabiî bulunan çetecileri bombalarla önliyeceklerdi. Ben de, Şükrü onbaşı ve diğer efradım ile üç yerden bomba baskınını yapacaktım.

Vakit, ikindiye yaklaşmıştı. Bütün arkadaşlar hep sarıldık, Helâllaştık ve öpüştük, koklaştık. Bombaları paylaştık ve muvaffakıyet duaları ederek posta posta ayrıldık. Serezli Goda ile Kocabaşoğlu Vangel de yanımda bulunuyor, bizzat atacağım bombaları taşıyorlardı. Baskında en ehemmiyetli ve tehlikeli vazife, bulunduğum postada idi. Şükrü onbaşı ile bombacı Çakır Hüseyini birer neferle birlikte, taarruz noktalarına kadar götürdüm, gerekli olan son tembihleri verdim. Biraz sonra, ben de yanımdakilerle beraber sürüne sürüne ilerledim. Sabahtan gözüme kestirdiğim kaya yığınlarına yerleştim. Yerim, komitecilerin toplandıkları noktaya tahminen yüz metre mesafede idi. Aramızda dört kişilik bir posta bulunuyordu. Bütün hareketlerini açıkça görüyor, hattâ arasıra, bağırtılarını bile işitiyordum. Vaziyet ve hareketlerinden aralarında şiddetli bir ağız patırdısı yaptıkları anlaşılıyordu. Sandaneski, ayakta duruyor ve hiddetli hiddetli bir şeyler söylüyordu. Bu vaziyeti kendimce münasip bulmuştum. İlerlemek üzere bulunduğumuz kayalığın yan tarafına sürünerek indim. Maksadım, tam ilerimde bulunan gözcü postasının sağındaki hendeğe süzülmek ve oradan ilerlemekti. Kuşadalı Nuri de ardımdan sürünüyor ve hendeğin sağında ve yüz metre mesafede bulunan diğer gözcü postasını gözlüyordu.

Bir çıtırdı yapmamak, nöbetçi postaları kuşkulandırmamak için çok ağır ilerliyor, sık sık ileri ve yanlarımızı dinliyor, gözlüyor, birer yılan gibi süzülüyorduk. Bu esnada toplantı yerinde bir karışıklık oldu. Sandaneski ile İstoyan kaptan karşılıklı ellerini tabancalarına atmışlar, avaz avaz bağırışıyorlardı. Diğer kaptanlar da, birbirlerine atılmak üzere bulunan Sandaneski ile İstoyanı teskine uğraşıyorlardı. İstoyan kaptanın adamları olan gözcü postaları da, vazifelerini unutmuşlar, hâdiseyi seyre dalmışlardı. Bu fırsattan istifade ile on metre kadar daha ilerledik ve bir yabani leylâk çalılığının içine sokulup sindik. Bu vaziyette nöbetçi postaların tam arasında ve bir hizada bulunuyorduk. Arazinin vaziyeti, 20 - 30 metre kadar daha, iki tarafa görünmeden ilerlemeğe müsaid bulunuyordu.

(Davamı var)

İnkılâp Müzesi Açılıyor

İnkılâp müzesinin tamamen hazırlandığını yazmıştık. Müze, pazartesi günü öğleden sonra saat 17 de Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdar tarafından açılacaktır.

Müzede hazırlanan matbu eserler sergisi de ayni gün açılacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

İspirto Sahtekârlığı Davası Bitti

3 suçlu 5 şer sene 10 ar ay ağır hapse ve 25 şer bin lira para cezasına mahkûm oldular

Bundan bir müddet evvel Gülhane hastanesi ve askerî levazım satınalma komisyonlarının mühürlerini ve damgalı kâğıtlarını taklit ederek İnhisarlar İdaresinden askerî müesseselere verilen ucuz tarife ile ispirto almaktan maznun Ahmet, kolonyacı Dimitri ve Abdullah ile matbaacı, hakkâk Ropen, Yako hakkında dün Ağırceza mahkemesinde karar verilmiştir.

Bu karara göre mahkeme, hâdiseyi «İhtilâs» mahiyetinde görmüş ve bu sebeple Ahmet, Dimitri ve Abdullahı beşer sene onar ay ağır hapse mahkûm etmiştir. Suçlular, dört defada 8 bin kilo ispirtoyu, askerî müessesata satılmış gibi göstermek suretile ucuz fiata aldıklarından bu suretle İnhisar İdaresinin kaybettiği fiat farkının cezaisle üç suçludan alınması da ayrıca kararlaştırılmıştır.

Bu suretle üç suçlu yirmi beşer bin yüz altmışar lira para cezası da ödeyeceklerdir.

Kararda, Ahmedin evinde bulunan saf ispirtoların ve maznunların üzerlerinde çıkan paraların da müsadere olunacağı bildirilmiştir.

Matbaacı, hakkâk Ropen ve Yako, bastıkları mühür ve kâğıtların cürüm âleti olduklarını bilmiyerek yaptıklarından ve bunların nümunelerini resmî muamelât defterlerine de basmış olduklarından beraet etmişlerdir.

Mecidiyeköyünde Yapılacak Hastane

Hastanenin 1000 yataklı olması mutasavvar

Mecidiye köyünde likör fabrikası arkasında Sultan Reşat zamanında Belediye hastanesi yapılmak için terkolunan arsada yapılacak yeni hastane hakkında dün Cerrahpaşa hastanesinde mimar Valter, Belediye heyeti fenniye müdürü Bay Fikret hazır olduğu halde bir toplantı yapılmıştır.

Mmar Valter, yerin çok müsait ve kâfi olduğunu söylemiştir. Burada beş katlı ve 1000 yataklı İstanbulun en modern hastanesi inşa olunacaktır.

Hastanenin şimdilik yalnız 500 yatağı inşa olunacak, diğer kısmı bilâhara yapılacaktır. Mimar Valter dün akşam Parise gitmiştir. Hastanenin projelerini orada hazırlıyacaktır.

BELEDİYEDE:

Belediyede tayin olunan memurlar

Malî sene başında açıkta kalan memurlar peyderpey husule gelen münhallere tayin olunmaktadırlar. Son günlerde de 17 ücretli ve 16 maaşlı memur tayin olunmuştur.

Belediye müfettişlerinin teftişleri

Belediye Müfettişleri şehir dahilindeki muhtelif mıntakalardaki teftişlerine hararetle devam etmektedirler. Bu arada birçok esnafa ceza zabıtları tutulmaktadır.

Büyükada su tesisatı tamamlandı

Büyükadanın su kanalizasyon işi tamamen ikmal olunmuştur. Su tevzi motörleri temmuz ayı sonunda gelecek ve derhal yerlerine konulacaklardır.

Su tanklarının yanaşacağı iskelenin ve su havuzlarının inşaatı da tamamlanmıştır.

Tren çarptı

Çekmeceden Sirkeciye gelmekte olan makinist Mehmedin idaresindeki 275 numaralı tren, Ahırkapıda Ali oğlu Halile çarpmış ve muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Okuyucularımız Diyorki:

Cevap istiyen bir sual

Arasıra şehrimizde gördüğüm bazı nevakısı muteber gazetenizde münteşir ve tesiratını gördükçe gazete neşriyatının nazarı dikkati celbettiğine kanaat getirrek bazı maruzatta bulunacağım:

Elektrik idaresinin sokakları tenvir etmek üzere ihtiyaç nisbetinde lâmbalar ilâve edeceğini defatle gazetelerde okudum. Lâkin âsarı fiiliyesini göremediğim için semtimize ait olan ciheti arzediyorum. Dizdariye camisinin sağ ve sol cenahlarından Sokullu Mehmet Paşa camisinin bulunduğu sahaya inmek için dar ve ivicaclı olan sokaklardan ışıksız geçmek ihtimali olmadığı için evlerine dönen semt sükkânı büyük müşkülât çekmektedir. Bu hal böyle iken Belediye tarafından tenviriye vergisi alınması ne dereceye kadar doğrudur?

O civar halkından: Ruhi

Rüşvet

Bir polise 2 lira rüşvet vermek istiyen bir genç tevkif olundu

Dün polise rüşvet vermek istiyen Enver isminde bir adam suç üstü yakalanarak cürmü meşhut mahkemesine teslim olunmuştur.

İddiaya göre Havuzlar Müdürlüğünde çalışan Enver, Kasımpaşada tanıdığı Marika ismnide kırık ve çıkıkçı bir kadından «Diploma» istenmemesi için polis muavini B. Besime iki lira rüşvet teklif etmiştir.

Fakat muavin, keyfiyeti merkeze haber verdiğinden hemen bir cürmümeşhut tertip olunmuş, Enver parayı verirken yakalanmıştır.

Mumaileyh dünkü muhakemesinde bazı müdafaa şahitleri göstermişse de mahkeme, kendisinin derhal tevkifine ve bu müdafaa şahitlerinin 10 temmuzda dinlenmesine karar vererek Enveri hemen tevkif etmiştir.

Fırtına

Evvelki gece muhtelif yerlere yıldırımlar düştü

Evvelki gece şehrimizde çıkan ânî bir fırtına saatlerce devam etmiştir. Bu yüzden küçük vapur ve kayıklar denizde epey tehlikli saatler geçirmişlerdir.

Paşabahçe, Çubuklu ve Yeniköy istkametlerine de kısa fasılalarla müteaddit yıldırımlar düşmüştür. Fırtınadan bazı evlerin kiremitleri ve tahtaları uçmuştur.

Kandilli rasathanesi Müdürü B. Fatin, yağmurların bugünlerde devam etmesinin çok muhtemel olduğunu söylemiştir.

İKTİSAT İŞLERİ:

Ticaret Odası sandık İdare heyeti içtimaı

Ticaret Odası sandık idare heyeti dün bir toplantı yaparak geçen sene ki hesapları tetkik etmiş ve önümüzdeki sene faaliyeti etrafında bazı kararlar vermiştir.

TAKVİM

6 Temmuz 1939 Perşembe

Hicri: 18 Cemaziyülevvel 1358
Rumi: 23 HAZİRAN 1355

Rızı hızır: 62

Doğu saati: 4,36
Öğle : 12,18 — İkindi : 16,19
Akşam: 19,44 — Yatsı : 21,45
İmsak : 2,18

Bir Nöbetçi Doktorun Açtığı Hakaret Davası

Dün cürmümeşhutda Gülhane hastahanesinde geçen bir vakanın muhakemesi yapıldı

Evvelki gece Gülhane hastanesinde vukua gelen bir hakaret hâdisesi dün cürmümeşhut mahkemesine intikal etmiştir.

Mühendis mektebi inşaatında çalışan Salih ismindeki usta kazaen düşmüş ve bacağından yaralanmıştır.

Bunun üzerine oğlu Zeki, yaralı babasını alarak geç vakit Gülhane hastanesine getirmiştir.

İddiaya göre o sırada hastanede nöbetçi tabip vazifesini görmekte olan bevliye mütehassısı Mehmet Ali; gûya Zeki'ye hitaben:

— «Şimdi istirahat zamanıdır» demiş, Zeki de buna kızarak küfretmiştir. B. Mehmet Ali de bu küfrü tesbit ettirerek hakarat davası açmıştır.

Dünkü muhakemede Zeki, yukarıdaki iddiasını tekrar etmiş, bazı şahitler ise, o sırada B. Mehmet Alinin, ölmek üzere bulunan bir hasta ile meşgul olduğunu, fakat buna rağmen, Zekinin babasının yaralarının hemen pansıman edilmesi için pansımancıya emir verdiğini söylemişlerdir.

Muhakeme, neticede Zeki hakkında bazı esbabı muhaffefe görerek kendisini 20 gün hapse mahkûm etmiş ve bu cezayı tecil etmiştir.

Açık Göz Müşteri

Köfteci dükkânından para vermeden çıkmak isteyen müşteri hapse mahkûm oldu

Sultanahmetde Recep isminde bir köftecinin dükkânına giden Sıtkı isminde bir adam, 10 tane köfteyi bir paket halinde sardırarak almış ve sonra para vermeden dükkândan çıkıp gitmek istemiştir.

Bu yüzden köfteci çırağı Naki ile Sıtkı arasında kavga çıkmış ve her ikisi de mütekabilen hakaret suçile cürmümeşhut mahkemesine verilmişlerdir.

Mahkeme, neticede, Sıtkıyı suçlu görmüş ve kendisini bir ay dört gün hapse mahkûm etmiştir.

Suçlu Sıtkı derhal tevkif olunmuştur.

MAHKEMELERDE:

Şamlılar köyündeki yaralamanın kararı

Şamlar köyünde şekerci Ahmedi yaralıyan İbrahim Refik ve Kadri isminde iki suçlu hakkında dün Ağırceza mahkemesinde karar verilmiştir.

Bu karara göre, iki maznun da birer sene 6 şar ay hapis cezasına ve şekerci Ahmede 2000 lira tazminat vermeğe mahkûm olunmuşlardır.

Sahtekârlık maznunu Tacettirin muhakemesi

Sahtekârlıktan maznun ve Ağırcezadaki müdafaası sırasında Müddeiumumiliği tahkir etmekten suçlu B. Tacettinin muhakemesine dün Ağırcezada devam olunmuştur.

Maznun dün mahkemeye bir istida vererek Asliye 4 üncü Cezaya intikal etmiş olan «Tahkir» muhakemesinin Ağırcezadaki «Sahtekârlık» davasile tevhidini istemiştir.

Fakat Müddeiumumî B. Feridun Bagana, bu talebin gayrikanunî olduğunu iddia ve ispat etmiş, mahkeme de reddetmiştir. Bundan sonra dava, evrakın celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Esnaf birliği idare heyetinin toplantısı

Esnaf birlikleri idare heyeti dün bir toplantı yaparak esnaf hastanesi için 26 bin liranın yatırılmasına karar vermiştir.

POLİTİKA

Son beynelmilel vaziyet

Beynelmilel vaziyetin gösterdiği vahamet, artık hiç kimsenin nazarından kaçamıyacak bir hale gelmiş, milletlerin mukadderatını ellerinde tutanların takip edecekleri hattı hareketin kat'iyetle tesbit edilmesine bais olmuştur. Şimdi beynelmilel siyaset âlemi öyle bir noktaya gelmiştir ki, yapılacak herhangi bir hareket, derhal müsbet veya menfî bir istikametin tayinini mucip olacaktır.

Bugün demokrasi kampının noktainazarı, bazı ihtilâf mevzuları karşısında venihayet sulh yolundaki hattı hareketi, artık malûm bir keyfiyet halini almıştır.

Şimdi bütün hükûmetlerin nihaî mesuliyetlerini almaları zamanı gelmiştir. Herkes, karşılıklı iki siyasî zümrenin girişmiş oldukları mukadderatın mahiyetine az çok tereddütten âzâde bir şekilde agâhtır. Bu sebeptendir ki, yekdiğerinin kat'î fikirlerini bilmemezlikten husule gelebilecek bir felâketin ortaya çıkması tehlikesi epey atlatılmıştır. Bu vaziyette herhangi bir ihtilâfa girişmek ancak soğukkanlılıkla yapılabilir. Bu takdirde de hiç bir mes'ul hükûmet, karşısında hasım telâkki ettiği devleti felâkete sürüklemek isterken kendisini de felâkete sürükliyecek bir hattı hareketi, yine soğukkanlılıkla kat'iyen ihtiyar edemez.

Yalnız, Avrupada, umumî mahiyette ve geniş bir mikyas dairesinde müşahede edilen faaliyetler, ve bilhassa alınan askerî tedabir, vaziyette salâha doğru gidilmediğini de göstermektedir. Buna rağmen bu ağır anlaşmamazlık havası içerisinde insana, nihayet zayıf da olsa, bir ümit emaresi veren bazı noktaların müşahedesi de mümkündür.

Dihver devletlerinin demokrasi kampına karşı takip ettikleri siyaseti iki cepheden tetkik imkânı vardır.

Bu siyaset, bir taraftan, Alman ve İtalyan matbuatının yazılarında, diğer taraftan da bu iki devletin Hariciye makamlarının diplomasi sahasındaki faaliyetlerinde tecelli etmektedir.

Mihver devletlerinin demokrasi kampına karşı aldığı ağır, şiddetli ve ayni zamanda mütecaviz cephe, bu devletleri korkutmak ve icabında aralarında mevcut veya vucut bulacak anlaşmaları yıkmak, sarsmak veya menetmek gayesine matuftur.

Eğer vaziyet bu matbuatın gösterdiği ve kendi efkârı umumiyelerinin kuvvei maneviyesini yükseltmek şeklinde tezahür etmiş olsa, bazı milletlerin istiklâl, millî şeref ve haysiyetleri mevzubahs edilmeden ileri sürülen iddialar fiiliyat sahasına intikal ettirilmiş bulunsaydı, Avrupa, hattâ Avrupa demiyelim, bütün dünya, şimdi boğaz boğaza gelmiş vaziyette olacaktı. Halbuki mihver devletlerinin mes'ul Hariciye makamlarının diplomasi faaliyeti pek o kadar sergüzeşte atılacak bir istikamet arzetmiyor. Şüphesiz bu faaliyet de sulhü tehdit edecek şekilde bazı tezahür göstermiyor değildir. Fakat ne de olsa bu diplomasi, siyasî vaziyetin fazla nezaket kesbettiği zamanlarda, derhal frenleme çaresine başvurmakta, harbi, az bir müddet sonra içtinabı mümkün olmıyacak bir hale getirmekten tevakki etmektedir.

Bundan dolayıdır ki, bu ihtiyatlı diplomasi faaliyetinin, kuvvete istinad ettirilmek istenilen bu neticesi gayrimuayyen olan bir sergüzeşt fikrine hâkim olması, herkes için hayırlı olacak bir siyasî vâkıa şeklinde görülebilir. Elverir ki, bu sahada mütekabil hüsnüniyet kaideleri tatbik edilsin.

Dr. Reşad SAGAY

Uluborlu Müddeiumumisi

Uluborlu (Hususî) — Uluborlu müddeiumumiliğini 9 aydır başkâtip Alim Armağan idare etmekte idi. Meşru sebeplerinden dolayı 9 ay mezuniyet alan bütün Uluborlunun candan hürmetini kazanan kıymetli müddeiumumimiz Fahri Bozbey, vazifesine başlamıştır.

SON HABERLER

İngiliz - Fransız Sovyet Görüşmesi

Paris, 5 (A. A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Fransa ve İngiltere Hariciye Nezaretleri, aralarında sıkı bir temas halinde, üç taraflı pakt hakkındaki Fransız - İngiliz projesi ile alâkadar olarak B. Molotov'un sorduğu suallere pek yakında verecekleri cevabı tetkik eylemektedir.

Daha dün geceden itibaren, Fransa Hariciye Nezareti, İngiliz Hariciye Nezaretine Fransız hükûmetinin fikirlerini bildirmiş ve İngiliz kabinesi bugün öğleden sonra yaptığı toplantıda Fransız fikirleri üzerinde görüşmüştür. Bugün ise B. Bonnet, iki defa B. Corbin ile uzun telefon muhaveresi yapmıştır. Fransanın Londra Büyük Elçisi, bu muhaverelerde İngiliz görüşlerini Parise bildirmiştir.

Paris ve Londra hükûmetleri, müteaddit devletleri doğrudan doğruya alâkadar ettiği için büyük bir mudillik gösteren müzakereye devam için Moskovadaki mümessillerine pek yakında yeni talimat gönderebileceklerdir.

Çekoslovakyada Almanlar aleyhine Beyanname

Nevyork, 5 (A. A.) — Beynelmilel Nevyork sergisindeki Çekoslovakya komiseri George Janecek, dün Çekoslovakyada gizliden gizliye, elden ele dolaşan bir tamimin suretini neşretmiştir.

Tamimde, halka, Alman istilâsına karşı yapılacak pasif müdafaasının prensipleri anlatılmakta ve direktifler verilmektedir.

Tamimde ezcümle şöyle denilmektedir:

«Bin senelik bir mazisi olan 8 milyoluk bir milletin serbestçe yaşamak hususundaki meşru hakka inanınız.»

Parti Başkanlıkları Valilerden Ayrıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kûmet faaliyeti, Partinin Beşinci Büyük Kurultayınca tanzim ve kabul edilen nizamname hükümlerine uyularak Genel Başkanlık divanının 7.6.939 tarihli kararile tefrik edilmiştir. Parti Genel Sekreterliği tarafından yeni kararın tatbikatı hakkında Vali ve Cümhuriyet Halk Partisi başkanlıklarına yapılan tebligatı aynen derç ediyoruz:

Vali ve C. H. P. Başkanlığına

Parti faaliyetile hükûmet idaresi arasında daha ameli bir beraberlik temini için Genel Başkanlık divanınca ittihaz edilmiş olan 18/6/1936 tarihli kararın ref'i ve Beşinci Büyük Kurultayca yeniden tanzim edilmiş olan nizamname hükümlerinin yerine getirilmesi hakkında 1/6/1939 tarihinde Genel Başkanlık divanınca yeniden alınmış olan karar sureti bağlı olarak gönderilmiştir.

Valilerimizin Parti başkanı sıfatile 3 senedenberi yurdumuza ve aPrtimize yaptıkları hizmetlerin şükranını eda ederken bundan böyle de Partiye ve teşkilâtımıza karşı yakın alâka ve samimî müzaheretlerini esirgemiyecekleri hakkındaki ümidimi samimiyetle izhar etmek isterim. Yeni nizamname Parti Genel Sekreterinin Devlet Vekili olarak İcra Vekilleri Heyetine girmesini temin etmiş ve bu suretle Parti ve hükûmet beraberliği esasını mahfuz tutmuş olduğundan esasen Parti hükûmetinin yüksek birer memuru bulunan vali arkadaşlarımın şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da teşkilâtımıza azamî yardım ve himayede bulunmalarını tabii buluyorum.

Yeni nizamnameye göre bütün vilâyetlere Parti Müfettişi gönderileceğinden Parti Başkanlığından çekilecek olan valilerin şimdilik idare heyeti azalarından birisini kendilerine vekil tayin etmeleri ve asıl idare reisi intihabının müfettişler mahallerinde işe başladıktan sonra yapılması muvafık görülmüştür. Bu sebeple şimdilik Başkanlık vekâletine vilâyet idare heyeti azasından münasip göreceğiniz bir arkadaşı getirerek vazifeyi kendisine teslim etmenizi ve bu tamim bütün teşkilâtımıza tebliğ etmenizi rica eder, sevgi ve saygı ile gözlerinizden öperim.

C. H. P. Genel Sekreteri
Erzurum mebusu
Dr. A. F. Tuzer

Hitler Bulgar Başvekilile Görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Başvekili, Hariicye Nazırı, Hariciye yüksek memurları ve kordiplomatiğin bazı azası tarafından karşılanmıştır.

B. Köseivanof, bir müddet sonra, yanında refikası ve kızı olduğu halde, Belvü sarayına gitmiş ve orada da Devlet Reisliği Dairesi Şefi B. Meissner tarafından selâmlanmıştır. Bulgar Başvekili, müteakiben B. Von Ribbentrop'u ziyaret etmiş, B. Von Ribbentrop da biraz sonra Belvü sarayına gelerek B. Köseivanofun bu ziyaretini iade eylemiştir.

B. Hitler, öğleden sonra. B. Köseivanof'u kabul eylemiştir. B. Von Ribbentrop'un da hazır bulunduğu bu kabul resmi, bir saat kadar sürmüştür.

Bulgar Başvekili Prens Polla görüşecek

Belgrad, 5 (A.A.) — Berlin'den avdetinde Köseivanof, aşağı ihtimal Bled'de durarak Yugoslavya Başvekili Cvetkovicle görüşecektir.

Bulgar Başvekilinin Slovanya'da kâin Brdo'deki yazlık sarayında Naib Prens Pol tarafından kabul edilmesi ihtimali vardır.

B. Millet Meclisinin Dünkü Müzakereleri

Ankara, 5 (A. A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında toplanarak ruznamesinde bulunan maddelerden ikinci müzakeleri yapılacak olan lâyihaları tasvip etmiş ve diğerlerini de müstaceliyet kararlarile müzakere ede - rek kabul eylemiştir. Bunlardan «Millî piyango» idaresi teşkiline ait kanunun müzakeresinde sorulan bir suale cevaben Bütçe Encümeni mazbata muharriri Sırrı verdiği cevapta, bu kanun ile Tayyare Cemiyetinin piyangoya ait evrak, ayniyat ve sairesini yeni idareye devretmekte olduğunu, Tayyare Cemiyetinin üçüncü şahıslarla olan muamelelerinin ve keşideye ait ihtilâfların yine Tayyare Cemiyetile halledileceği, yeni teşkil edilmekte olan «Millî piyango» idaresine eski piyango idaresini tasfiye vazifesi verilmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Bu izahatı müteakip kanunun maddeleri okunmuş ve tasvip edilmiştir.

B. M. Meclisi bugünkü toplantısında kabul ettiği kanunlarla başka hiç bir ticarî muamelede bulunmıyarak yalnız kendi yakacağı kömürü almak üzere Zonguldak ve Ereğli limanlarına gelen bilûmum gemilerin sıhhî muameleye tâbi tutulmakla beraber alınması lâzımgelen sıhhat resmi ile vize resminden muaf tutulmaları, evlenme işlerine ait bilûmum evrakın maliye Vekâleti tarafından tabı ve ihzar ettirilerek Dahiliye Vekâletince köylere ve Belediyelere parasız olarak verilmesi, devlet daireleri kırtasiye stoku için verilmiş bulunan bir buçuk milyon liralık mütedavil sermayenin iki milyona iblâğı, Türkiye ile Yugoslavya arasında Belgratta imza edilen afyon anlaşması tasvip olunmuştur.

Meclis yarın tekrar toplanacaktır.

Tehditler Devam Ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sonra, şimdi elde edilmemiş bir menfaatten hisse aramıya kalkmak ve Hatay meselesini bu şekavet ve yağma teşebbüslerine karıştırmak çok gülünç bir dava teşkil eder. Le Temps gazetesinin de işaret ettiği gibi, Fransa daha 1921 de Franklin Bouillon ile Türkiye arasında kararlaşan itilâf mucibince Hatayın Türk bayrağı altında yaşamasını kabul etmişti. Türkiyeye millî Türk hudutları dahilinde bulunan ve Türkiye tarafından hiç bir zaman müttefiklere kat'î surette terkdilmiyen bir yerden başka bir şey iade edilmemiştir. Beynelmilel mandarjiminde hiç bir değişiklik vukua gelmemiştir.

Hem, İtalyan gazetelerinin ağzından, Fransanın mandater bir devlet sıfatile beynelmilel taahhütlerine hiyanet ettiği yolundaki sözler pek mânasız ve yersiz olmuyor mu? Fransaya bir manda verilmişse bunu Milletler Cemiyeti vermiştir. İtalyanın bu cemiyetle alışverişi nedir? İtalyanlar ve müttefikleri, Almanlar kendilerini medenî Milletler Cemiyetinden çoktan hariç tutmuşlardır. Eğer Milletler Cemiyetinin hukukuna bir tecavüz vukua gelmişse bunu müdafaa, o cemiyetin düşmanlarına düşmez.

İşte ne tarafından bakılsa, Hatayın Türkiyeye geri verilmesinden dolayı İtalyanların hiç bir şey söylemeğe hakları olamıyacağı görülüyor. Böyle vâhî ve hayalî haklara istinaden vukua gelen tehditlere gelince, İtalyanların bundan ne fayda beklediklerini tahminden hakikaten âciz bulunuyoruz. Bir, beş, on, bin İatlyan gazetesi bizi tehdit ediyor diye Fransa ile aramızdaki anlaşmayı bozacak, Hatayı anavatandan ayıracak ve İtalyanlara mem leketin kapılarını açasak mıyız? Aklı başında insanlar böyle birşeye ihtimal verebilirler mi? O halde İtalyan matbuatının neşriyatından o matbuatı kukla gibi oynatan İtalyan devlet adamları ne umuyorlar? Bu, nafile yere, ortadaki havayı zehirlemek ve hiç bir tarafa bir menfaat temin etmiyecek bir münakaşaya sebep olmak değil midir? Biz Fransa ile hakikaten iyi bir iş yaptığımıza ve şarkî Akdenizde ve Balkanlarda sulh ve emniyeti garanti altına aldığımıza eminiz. Eğer İtalyanlar bunun aksini ispat etmek cür'etini kendilerinde buluyorlarsa bu hakikati kendilerine bilfiil öğretmeğe çoktan hazırız.

Hüsevin Cahid YALÇIN

İtalyan donanması Şarkî Akdenizde bir cevelan yapacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

forsunu Bolsano zırhlı kruvazörüne çekmiş bulunacaktır.

İkinci filonun emrinde sekizinci, dokuzuncu, onuncu, on birinci ve on ikinci torpido filotillâları da vardır. Ayrıca Liva amiral Legnoni'nin kumandası altında iki tane denizaltı filotillâsı ve iki mektep gemisi de filoya dahil bulunacaktır. Küçük yardımcı gemilerden sarfınazar 55 parça harp gemisinden mürekkep olan ikinci İtalyan filosu, İtalyan donanmasının taarruz filosudur. Bunun için tahtelbahir sayısı azdır ve gemileri icabında sür'atle kaçabilecek yollu teknelerden mürekkeptir. Filonun hareket üssü İstekya limanıdır.

İtalyanların kara sularımızın yakınlarına gelecek olan bu kuvvetli donanmaları hakkında yarın okuyucularımıza daha ziyade malûmat verecek ve gemilerin resimlerini de neşredeceğiz.

Başvekilin tebriklere teşekkürü

Ankara, 5 (A. A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam, kabotajın Türk bayrağına intikali yıldönümü ve Denizciler bayramı münasebetile resmî ve hususî müesseseler, teşekküller ve birçok zevat tarafından gönderilmiş olan tebrik telgraflarına karşılıklı tebriklerile teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Tahmil Ve Tahliye Amelesinin Şikâyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

la amele alındığından herkese haftada ancak iki üç yevmiye miktarında gündelik isabet etmiye başlamış ve bu vaziyet burada çalışanları çok müşkül bir duruma sokmuştur. Ton başına 18 kuruş para alarak çalışan bu ameleler, ancak iş olduğu takdirde çalışabilmekte ve iş olmadığı zamanlarda da oturup beklemek mecburiyetindedirler. Amele mesaisi sıraya konulduğu için son zamanlarda vasatî olarak bir amelenin kazancı yevmiye 30-40 kuruşa kadar inmiş ve bazı ahvalde bu miktardan da daha aşağıya düşmüştür.

Bu itibarla bunların işi umumî mevzuata göre bir nevi seyyar hamallık olduğundan seneden seneye 8 liralık bir kazanç vergisi vermeleri icabetmekte ve nitekim eskidenberi Denizbank zamanında da bu ameleden yüzde beş miktarında bir kazanç kesilmekte idi.

Fakat idare son verdiği bir kararla bu ameleyi işçi telâkki ederek aldıkları paradan yüzde 21 miktarında kazanç, buhran vesaire vergisi kesilmesini istemiş ve bu şekil esasen günde 40 kuruş bile kazanmıyan ameleyi çok müşkül bir vaziyete sokmuştur.

Halbuki idare Maliyeye bu vergiyi tarhederek yatırmayı düşünürken bu amelenin hukukunu hiç nazarı itibara almamıştır. Çünkü işçi muamelesi yapılması icabeden bu amelenin muayyen bir yevmiyesi veyahut bir aylığı ve bir takım kanunî hakları bulunması icabetmektedir.

İdare bu kararını dün amelenin ısrarı üzerine tekrar değiştirerek vergi kat'iyatını eskisi gibi yüzde beş üzerinden terketmekte karar kılmıştır.

Biribirini nakzeden bu kararların kanunî bir ahkâma tâbi olması icabederken bu şekilde saatte bir değişmesi, ilk nazarda gayet garip görünmektedir.

Ordumuzun Hataya Girişinin Yıldönümü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

şehrimize gelmiş olan Korgeneral Muzaffer, hükûmet, Parti, belediye ve esnaf teşekkülleri ve köylü mümessillerinin tebriklerini kabul etmiştir.

Lise meydanında büyük bir geçit resmi yapılmıştır. Tribünde Korgeneral Muzaffer, Fevkalâde Murahhas Cevat Açıkalın, Albay Şükrü Kanatlı ve diğer askerî erkân, Fransız Albayı Colet, hükûmet, Parti, belediye ve ticaret odası erkânı hazır bulunmuştur.

Kahraman askerlerimizin geçit resmi pek parlak olmuş ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Geçit resminde, askerlerimizi, jandarma alayı efradı, izciler, mektepliler, Atlıspor, Gençspor ve Müzik klüpleri, esnaf teşekkülleri takip etmiştir.

Merasimde Parti, şehir ve gençlik adına nutuklar söylenmiş ve Hatayın kurtuluşu dolayısile kahraman ordumuz ve onun başlarına sonsuz minnet ve şükran hisleri ifade edilmiştir.

Hatayın bütün şehirlerinde de bu mes'ut yıldönümü yüksek sevinç içinde kutlulanmıştır. Şehirlerde taklar kurulmuş, her taraf bayraklarla donatılmıştır.

Gece Antakyada büyük bir fener alayı tertip edilmiştir.

Ankara, 5 (A.A.) — Hatayın anavatana ilhakı dolayısile 22 temmuz günü Hatayda yapılack umumî şenlik ve tezhürata Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü de üç bölge yüzücülerini İskenderun'a göndererek yüzme müsabakaları yaptırmak suretile iştirak ettirecektir.

Ankara, Seyhan ve İçel bölgeleri yüzücülerile Hataylı yüzücüler 22 temmuz ve 23 temmuz günleri İskenderunda muhtelif yüzme ve su topu müsabakaları yapacaklardır. Birincilere Su sporları Federasyonu tarafından Hatay bayramı hatırası olarak mükâfatlar verilecektir. Bu müsabakalar ayni zamanda anavatan sporcularının Hataylı kardeşleri le ilk temasını teşkil ederek yekdiğerile tanışmalarına vesile olacaktır.

Iki Kadın Öğretmen Tevkif Edildi

Suçları alenen halkın âr ve haya duygularını rencide edecek şekilde hareket etmeleridir

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rarını veren Safranbolu Müddeiumumiliğidir. Suçluların ikisi de yirmi üçer yaşlarındadır.

Safranbolu Müddeiumumiliğinin gönderdiği talimatnameye göre bu iki öğretmen alenen ve halkın âr ve hayâ duygularını rencide edecek şekilde hareket etmekten suçludurlar. Bunlar suçu işledikten sonra takibat yapıldığını anlayınca İstanbula gelmişlerdir.

Suçlular dün geç vakit aykalandıkları için bir müddet Adliyede jandarma nezareti altında kalmışlar, sonra da otomobille Tevkifhane- ve gönderilmişlerdir. Suçluların Safranboluya nakli için iktiza eden tahsisat kalmadığı için tahsisat gelinciye kadar İstanbul Tevkifhanesinde kalacaklardır.

İzmirde sıcaklardan bir kişi öldü

İzmir, 5 (A. A.) — Şehirde ve mülhakatta boğucu bir sıcak devam etmektedir.

Dün bu yüzden Halkapınar mensucat fabrikası amellelerinden İsa, çalışırken sıcaktan üzerine gelen fenalık neticesinde ölmüştür. Doktor raporu zavallı sıcak kurbanının teşemmüs neticesi kalb zafiyetin - den ölmüş olduğunu tesbt eylemektedir.

Erdekte Kozacılık Ne Halde?

Erek (Hususî) — Arazi ve ikliminin ipek böceği yetiştirmeğe elverişli ve her zaman iyi randıman almasından dolayı çok eski zamandanberi Erdekte inkişaf edegelmiş olan ve bugün yurdumuzun muhtelif saha ve mıntakalarında uzun tecrübe ve çalışmalarla üremesinin teminine çalışan bu millî sanat burada ölmek üzeredir.

Teşkilâtsızlık yüzünden istihsal geçmiş senelere nazaran daha az ve önümüzdeki seneler için de endişe verici mahiyettedir. İpekböceği yetiştiren başlıca kazalarımızdan biri olan Erdekte koza borsası olmadığından kelebek çıkarmadan mahsulünü Bursaya sevk ve satışını temin gayesile halkın gösterdiği tehacüm karşısında şoförler birleşerek beher kilosu için dört, beş kuruş nakliye ücreti istemekte, nakliyat masrafının ağırlığını gözönünde tutan müstahsiller ise mahsulünü nahiye merkezi olan Edincik piyasasına arzetmektedirler. Her türlü murakabattan âri olan bu küçük piyasada da fıkaranın malı (45) kuruştan elinden alınmakta, pek az ve istisna kabilinden muhitte tanınmış ve nüfuz sahibi kimselerin daha aşağı evsaftaki mahsulü ise (65), (68) kuruştan alınmaktadır. Bu zorluk ve mahzurlarla karşılaşan bir çok müstahsil önümüzdeki seneler için tohum açmamağı düşünmektedir. Dünya ipek piyasalarında rol oynayan ve rekor kıran bugün yalnız ipekli dokuma sanayiinde kullanılan iptidaî maddeler arasına giren, paraşüt imalinde büyük ve mühim amil olan bu verimli mahsulü, ucuza alabilmek için birleşen mutavassıtların elinden kurtarmak için millî bankalarımızdan birinin faaliyete geçmesi pek isabetli bir hareket olur.

Beş Milyon Liralık İstikrazın İlk Taksiti Alındı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dilerek kabul edilmesi lâzımgelmektedir. Banka ile yapılan anlaşmaya nazaran mukavelenin 31 ağustosa kadar Şehir Meclisi tarafından tasdik edilmesi lâzımgelmektedir.

Bunu niçin Şehir Meclisi ağustos ayı içinde fevkalâde bir toplantıya davet olunacaktır.

Diğer taraftan Belediyenin istikraz mukavelesi mucibince 400 bin liralık ilk taksiti 1 temmuzda alması lâzımgelmektedir. Bu paranın 160 bin lirası İş Bankası vasıtasile Belediyeye gönderilmiştir. Belediye 939 malî yılı içinde ve muhtelif aylarda 2,460,000 lira alacaktır. 940 malî yılı içinde de 2,540,000 lira alacaktır ki bu suretle iki sene içinde beş milyon lirayı tamamen çekmiş bulunacaktır. 939 malî yılı içinde taksit alınacak para miktarı şudur:

1 temmuz 939 da 400 bin lira, 1 eylûl 939 da 200 bin lira, 1 ikincikânun 940 ta 360 bin lira, 1 mart 940 ta 500 bin lira, 1 nisan 940 ta 500 bin lira.

Diğer taraftan Muhasebe Müdürü Taksim kışlasının da parasız olarak Belediyeye devri işini ikmal etmiştir.

Hazırlanan kararnameye nazaran Taksim kışlası Maliye Vekâleti tarafından dükkân sahası olarak gösterilen ve 2400 metre murabbaı sahası Pangaltı cihetine ve diğer 900 metrelik sahası Taksim kışlasının arka cihetinde olan saha olmak üzere cem'an yekûn 3300 metre murabbaı saha Hazineye kalmak üzere Taksim kışlası arsası parasız olarak Belediyeye terkolunmuştur. Arsa üzerindeki kışla binası da bedeli takdir olunmak üzere Belediyeye terk olunacaktır.

Karar Heyeti Vekileden çıkarak Cümhur riyasetine arzolunmuştur. Hükûmet kışla üzerinde tasarruf hakkı bulunan şirketle olan bütün hesabatı bitirmiş ve tasfiye etmiştir. Kışla üzerindeki hakkı tasarrufiyeyi bugünlerde kendi üzerine alacak, bilâhare Belediyeye ferağ edecektir.

Taksim civarında yapılması kararlaştırılan Büyük Sehir Tiyatrosunun Taksimdeki Jandarma karakolu binasının yerinde yapılması kat'i olarak kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Taksimden Ayaspaşaya giden yoldaki dönemeç noktasındaki garaj yerine de Beyoğlu Halkevi için çok modern bir halkevi binası inşa olunacaktır. Bu binanın plânlarını da Mimar Valter hazırlıyacaktır.

Establâmire binası da hükûmet tarafından Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne terkolunmuştur. Vali ve Belediye Reisi ayni zamanda spor başkanı olduğundan bu karar ve arsaya vaz'iyed edilmesi Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü tarafından Vali ve Belediye Reisine tebliğ olunmuştur.

İstanbul Belediyesi stad yapılmak üzere Spor Başkanlığı emrine 1 milyon lira tahsis edecektir. Bu para, üç taksitte verilecektir.

İngiliz askerî heyeti bugün şehrimize dönüyor

Ankara, 5 (A. A.) — Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan Tuğgeneral O. M. Lund'un riyasetindeki İngiliz askerî heyeti refakatlerinde mihmandarları Yüzbaşı Orhan Türkkan bulunduğu halde bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

BİR CELLÂDIN —Hatıraları—

Kocasını Banyoda Kaynar Su İle Haşlayıp Öldüren Güzel Kadın

— 1 —

«1877 de Baltimor'da doğdum, ilk defa 23 yaşında iken cellâdlığa başladım ve 1930 senesine kadar bu kanlı vazifemde kaldım.

30 sene mütemadiyen ıztırapla, yalvarışlarla, diş gıcırdatan insanların delice hareketlerile uğraştım. Hayatımda çok defa istemiyerek idam ediyordum. Fakat öyle katillerle karşılaştım ki, canını almak icab ettiği zaman, ne vicdanım, ne elim hiç bir tereddüd göstermedi.

Hükmü idamı infaz ettiğim insanların mecmuu 78 dir. Size bunların içinde en fazla nazarı dikkati celbedenlerden beş on tanesini anlatacağım.»

∴

Baltimorlu cellâd Fred 9 sene evvel tekaüd olarak Nevyorka yerleşmiş ve idam ettiği mahkûmlardan topladığı hatıraları neşretmeğe başlamıştı. Bu hatıralar Amerikada ve dünyanın her tarafında alâka uyandırdı. Bir takım gizli kalmış esrarlı hâdiselerin düğümleri çözüldü ve insanlar, mariz ruhların tehevvür ettiği zamanlar neler yapmağa muktedir olduğunu hayretle gördüler. Yalnız cellâd Fred bu hatıraları yazarken bir şeyden şikâyet ediyordu:

«Cellâd deyince, herkes benden kaçıyor ve herkes bana soğuk muamele ediyor. Nevyorkta yerleşmek istediğim zaman bir kaç tane ev sahibi, cellâd olduğumu öğrenince kapılarını yüzüme kapadılar. Bir çok kimseler, mesleğimi öğrenince, bana el vermek istemediler. Hayatımın 30 senesi ıztırap dinlemekle, facialı sahneler yaşamakla geçti. Şimdi de âdeta cemiyet tarafından afaroz edilmiş bulunuyorum...»

Onun bu şikâyetleri tek bir dinleyici buldu ve muztarip cellâdın gönlüne Nevyork müddeiumumisinin şu mektubu biraz ferahlık serpti:

Azizim Fred,

«Hatıralarınızı takip ediyorum. Siz yalnız içtimaî nizamı aşırı derecede ihlâl edenlerin değil, masum ve günahsız insanların da korktukları bir tip olmaktan şikâyet ediyorsunuz.

Haklısınız. Sizin de kalbiniz var, siz de acı duyarsınız Bugünkü içtimaî nizam içinde, cemiyetin emrettiği en çetin bir vazifeyi, cesaretle, feragatle yapmışsınız, muhakkak olan şu ki, korkulacak değil, eli sıkılacak bir insansınız. Cellâd hiç gülmez, o daima cemiyet nizamlarını ihlâl etmiş bir adamın ıztırabile, onun delice hareketlerine kurban olmuş insanların elemlerini karşılaştırır. Siz bekçilerin bekçisisiniz, sizden çekinen, suçluya o cezayı reva gören müddeiumumiden ve suçluyu mahkûm eden hâkimden de tiksinmeli... Ue yanlış bir mülâhaza değil mi?.. Halbuki siz de, ben de, hâkim de, biz cemiyetin bekçileriyiz. Size memleket minnettardır..»

∴

30 sene mütemadiyen mahkemelerden verilen idam kararlarını tatbik etmek ve 30 sene mütemadiyen mahkûmların ümidle parlıyan gözlerine bakamamak, akşam eve giderken nahif ince bir kadının sesile karşılaşmak:

— Siz bilirsiniz bay cellâd, acaba af istidamız kabul olur mu?

Ve o biçare kadına yalan olduğunu bile bile teselliyetkâr sözler söylemek ve her mahkûm ile bir kere mahkûm olmak ve kendi duygu ve hislerini, idam edilenin arkasından ağlıyanların hislerine katıştırmak. Öyle ya... rsılanın, elektriğe oturanın da masum karısı, zavallı çocukları, biçare ebeveyni var...

★

Dünyada meşhur katiller var. Yaptıkları vakalar yalnız kendi dar muhitlerini değil, bütün dünyayı alâ kadar etmiştir. İşte, biz zaman zaman insanların tüylerini ürperten vakaların faillerini bu tefrikada daha yakından tanıyacağız: Mütekaid cellâd Fred, hatıralarile bize bir hayli döküman veriyor. Bu dökümanları Fredin elinden geçen ve kriminolojo tarihine intikal eden hâdiselerle tamamlamıya ve bu suretle okuyucularımıza meraklı bir tefrika silsilesi takdim etmeğe çalışacağız. Şimdi sözü cellâd Fred'e terkedelim.

Kocasını kaynar suda haşlıyan Héléne Dükloyn

Sene: 1898... Baltimorun haftada iki kere çıkan gazetesi yağmurlu bir teşrinisani günü şu mühim haberi veriyordu.

Güzel ve genç bir kadın kocasını kaynar su ile haşlıyarak öldürdü.

Ve bu dedikodulu havadis üzerinde gözlerini gezdirenler şu malûmatı okudular:

«Amerikada son zamanlarda birbirini takip eden feci vakalar artık halkı bıktırmış ve usandırmıştır.

Gün geçmiyor ki, gazete sütunları, okuyucularına, birbirinden daha müessif bir zabıta haberi vererek onları heyecana düşürmesinler. İşte öyle bir vaka daha ki: Tavsifine kalem varmıyor, bu ne vahşettir:

Katil 28 yaşında genç ve güzel bir kadındır. Aslen Fransız olduğu tahmin ediliyor. 4 senedenberi yaşadığı kocasından artık gönlü geçtiği için kendisine güzel bir âşık buluyor. Katil hâdisesinden 15 gün kadar evvel âşığı olan genç çalışmak üzere Kaliforniyaya gidiyor. Kadın (Helene Dükloyn) âşığını takip etmeğe ve onunla yaşamağa karar vermiştir. Fikrini kocasına açarak talâk teşebbüsünde de bulunamıyor. Ve nihayet dün akşam adamcağız yıkanmak üzere banyoya girdiği zaman, dışarda hazırladığı kaynar suyu, banyo odasına getiriyor ve birden ânî bir hareketle kovayı kocasının başından aşağı boşaltıyor. Adamcağız can havlile banyonun içinde feryad ederken diğer kovayı da ayni şekilde başından aşağı döküyor, ve zavallı adam müthiş ıztıraplar çekerek on dakika sonra hayata gözlerini kapıyor.

Tahkikat inkişaf ettikçe biz de cinayetin safhalarını okuyucularımıza bildireceğiz. Muhakemeye yakında başlanacaktır. Hâdise şehirde büyük alâka uyandırmıştır.»

(Devamı var)

HATAYA GİRİŞ

Şanlı Bir Yıldönümü

Fransız Koloneli: Yolunuz Açıktır Diyince Türk Komutanı Emir Verdi:

"GİR!,,

Hatayın büyük kurtarıcısı Atatürk Mareşal Fevzi Çakmakla görüşürken

Hatay sevinç içinde çalkanıyor. Kendi evi ve yurdunun sokaklarında kâbuslu günler geçiren Hataylılar, artık ebediyen mes'ut günlere kavuştular. Şerefli süngülerinin meşalelerile hiç batmıyacak bir güneş yaratan şerefli ordumuz, Hatay sokaklarından geçerken içten gelen bir istekle mütemadiyen alkışlanıyor, halk, yaşasın Türkiye Cümhuriyeti, diye bağırıyor.

O gece hava sakin ve rüzgârsızdı. Sabahın tatlı güneşi, İskenderun sahilini parlatmıya başladığı zaman Fındıktepedeki tabur komutanı alay komutanına tekmil haberini verdi:

— Hazırım komutanım!..

Orada hazır bulunan Fransız kolonelinin sesi duyuldu:

— Yolunuz açıktır!..

Açık veya kapalı her yoldan geçmesini bilen, fakat barış ülküsünü de dünya milletlerinin saadeti kaygısile beraber kılıç ve süngülerinin ucunda birer defne dalı gibi taşıyan Türk askerinin komutanı Albay Şükrü Kanatlı, alınları yurt güneşi altında tunçlaşmış askerine döndü ve tabur komutanına:

— Gir!.. emrini verdi.

O anda Mehmetçik yirmi yıl hasretini çektiği Türk toprağına ayak bastı. İlhamını heyecanından alan kahraman Mehmetçik Hatay seferinin mısralarını işte böyle yazdı. Şu dakikada; kardeş kolları şükran ve minnetten örülmüş birer çelenk gibi yiğit omuzlara asıldı.

Antakya ve İskenderun kapılarından toplanmış çiçekler Mehmetçiklerimizin geçtiği yollar üzerine serpildi. O ovalar, bugün Türk askeri geçtikçe on dokuz yıllık bir uykudan gerinmeksizin uyuyan yollardır.

Şanlı Türk sancağının altında toplanan binlerce vatandaş yaşasın; yaşasın Cümhuriyet, var olsun onun gözbebeği ordusu, diye bayram yapıyor.

Kendilerini bu mes'ut günlere kavuşturanlara sonsuz bağlılıklarını ilân ediyorlar...

İlyas Tunç Aslan

Sultan Aziz Devri Başpehlivanları

-Akkoyunlu Kazıkçı Karabekir-

— 88 — YAZAN : SAMİ KARAYEL

Kazıkçının Şikâyeti

Hiç Bir Pehlivan Kazıkçı Bekire İdman Vermek İstemiyordu

Nihayet; Bekir yıkandı, giyindi ve paşanın huzuruna geldi. Paşa hiddetle Bekire söyleniyordu:

— Ne diye yaverlerin emrini dinleyip gelmedin?..

— Paşam, idmanımı nasıl bozardım?.. Biraz sonra olsundu... İşte nihayet geldim.

— Ne idmanı bu?..

— Ne yapalım?.. Buraya geldiğimiz gündenberi ancak bir kişi ile idman yapabildim... Pehlivan yok ki idman yapalım... Ben de bilmecburiye kendimi dağlara vurdum...

Halil Paşa, işin içyüzünü bilmediği için ne söyliyeceğini şaşırmıştı. Saya ocağında bir alay pehlivan vardı. Hiç bir insan bunlar mevcut iken; pehlivan yok ki, idman yapayım der miydi?..

Bekire hitaben:

— Ne söylüyorsun Bekir?.. Burada pehlivan dolu... Kimden idman istedin de yapmadı?

— Hiç birisi yapmıyor... Makarnacı ile idman istedim, yapacaktı. vazgeçti. Diğerleri de öyle...

Deyince... paşa meseleyi etraftan tahkik etti ve Bekirin söylediklerini doğru buldu. Pehlivanlar Bekirle idman güreşi yapmaktan çekiniyorlardı.

Nihayet; Halil Paşa köşkten uzaklaştı. Alelâcele Saraya gelerek sabırsızlıkla bekliyen efendisinin huzuruna çıktı. Sultan Aziz. fena halde sinirli idi. Halil Paşaya çıkıştı:

— Neredesin Halil?..

Paşa; birer birer efendisine vak'ayı anlattı. Sultan Aziz, Bekirin koşularına ve yaverlerin onu zorla getiremediklerine ve atlarını yararak ikiye bölüp geçtiğine vâkıf olduğu zaman gülmiye başladı ve şu yolda iradede bulundu:

— Git söyle Makarnacıya, yarınki cuma günü cuma namazından sonra akşam üstü Bekirle idman yapacaklar... Ben de geleceğim...

Halil Paşa aldığı iradeyi yerine getirmek üzere saya ocağına at sürüp kostu ve iradeyi Makarnacıya tebliğ etti.

Makarnacıda şafak atmıştı. Bekir, kıskıs gülüyordu. Lâf değil, padişah iradesi idi.

Bekirin kafası kızmıştı. İdman güreşi ne demektir, Makarnacıya gösterecekti.

Makarnacı denilen adam, tam yüz otuz, yüz kırk okkalık iri yapılı bir adamdı. Yalnız kispeti otuz okka gelirdi.

Fakat; Bekirin sırım gibi vücudü karşısında bu yüz otuz ve yüz kırk okkalık adam her halde epeyce zorluk çekeceğe benziyordu.

Makarnacı Hüseyin pehlivanı Sultan Aziz çok severdi. Makarnacıyı padişah Hüseyin Paşa diye çağırırdı.

Sultan Aziz, cuma namazını kılmak üzere Dolmabahçeden atına binmiş, maiyetile Ayasofyaya gelmişti.

Sultan Aziz halk içinde dolaşmayı severdi. Hiç bir takyide bakmadan her sınıf halk tabakasile temasa gelirdi. Bu sebeple cuma namazlarını muhtelif semtlerdeki camilerde kılardı ve camilere ata binip giderdi.

Sultan Azizin cuma selâmlıkları çok debdebeli olurdu. Padişah koca gövdesile beyaz bir ata binerdi. İyi bir binici olduğu için atı üzerinde durmasını bilirdi.

Padişah, ekseriyetle arkasına lâcivert Birinci Lüi kumaştan yapılmış istanbolun giyerdi. Başında kendi icadgerdesi olan kısa boyda geniş kenarlı aziziye fesi taşırdı.

Padişahın arkasında sırmalara gark olmuş kumandanlar ve vezirler ata binmiş bir halde yürürlerdi. Önde ve yanda yaveran yürürdü.

Debdebeli bir alayla camie gelen padişah, cuma namazını eda ettikten sonra; muhakkak mesirelerden birine gider, sporlarla meşgul olurdu.

İşte bu sefer de Sultan Aziz, Kazıkçı ile Makarnacının idman güreşine gitmeden evvel cuma namazını eda etmek üzere Ayasofyaya gelmişti.

Sultan Aziz; düşünceli idi. Aklı, fikri Makarnacı ile Kazıkçının idman güreşine takılmıştı. Acaba; yüz kırk okkalık Makarnacıya Kazıkçı ne yapabilecek, diye düşünüyordu.

Çünkü Arnavudoğlu çok kuvvetli ve darplı bir pehlivan olduğu halde ancak yetmiş beş okkalık bir pehlivandı. Fevkalâde usta olan bu pehlivan kuvvetli adalelere sahip olmakla beraber okkası azdı. Kazıkçıya nazaran arada epeyce okka farkı vardı.

Fakat; Makarnacı tam yüz kırk okka vardı. Dev cüsse olan bu pehlivan, ayni zamanda da fevkalâde denilecek derecede kuvvetli ve mahir idi. İnadı da Kazıkçıdan aşağı kalmıyordu.

Makarnacı, Sultan Azizin iradesini tebellûğ ettiği zaman epeyce heyecanlanmıştı. Padişah iradesile idman güreşi yapacaktı.

Fakat; Makarnacı hiç te idman güreşi yapmak niyetinde değildi. Ciddî tutacaktı. Ve hattâ fikrini Kazıkçıya da söyliyecekti.

Sultan Aziz, camiden gelmeden evvel Kazıkçının dairesine gitti. Biraz hoş beşten sonra;

—Bekir pehlivan... Efendimiz idman güreşi buyurmuşlar... Fakat, ben böyle güreş yapmam, sıkı tutacağım, sen de sıkı tut... dedi.

Kazıkçı, Makarnacının kabadayılığına memnun olmuştu. Derhal mukabele etti:

— Peki ağam, nasıl istersen öyle olsun.

— Yenik düşersen temennayı çakarım...

— Ben de...

Konuşmalara kulak misafiri olan Arnavudoğlu söze karışarak:

— İyi amma, efendimiz bu hale kızmaz mı?

— Neden kızsınlar?..

— Hiç idman güreşinde mağlûp, galip olur mu?

— Olmaz...

— E... Olmazsa nasıl olur da galibiyet temennası yapıp meydandan çekilebilirsiniz?..

— Ne olursa olsun... Ben idman güreşi yapamam... İşte; Bekir de burada... Mademki meydana çıkacağız, büsbütün kapışırız vesselâm.

— Siz bilirsiniz...

Bekir, saray âdetlerini, padişahın tabiatlarını bilmediği için söze karışmıyordu. Pehlivanlar ne derlerse peki, diyordu.

Makarnacı; sözlerini tazeledi ve Bekire hitaben:

— Pehlivan, söyledin, söylemedin deme... Ciddî tutacağım. Ona göre davran...

— Peki dedik ya be agam... Korkma ben sözümden dönmem... Siz ne isterseniz yaparım, dedi.

Kavasoğlu Koca İbrahim Makarnacıyı kışkırtmıştı. Hiç olmazsa sıkı ve ciddî bir güreş yaparlarsa Bekiri yormuş olurdu.

Sultan Aziz, camiden çıktıktan sonra; atını Edirnekapıya doğru sürdü. Kâğıthaneye indi. Çağlıyan köşkünde serin ağaçlıklar ve şelâlelerle örülü şadırvanın serin bir köşesine oturdu. Buzlu bir demirhindi şerbeti ve bir de sade kahve içip nefes aldıktan sonra; tekrar atına binip yola çıktı. Cendereden Ayasağa köyüne, oradan Zincirlikuyuya, oradan da Ihlamura Hacı Hüseyin bağına doğru inmiye başladı.

(Devamı var)

SPOR

Halkevi yüzme teşvik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi su sporları ajanlığından:

1 — Su sporları federasyonu tarafından evvelce klüplere tamim edilen 1939 yılı yüzme programı mucibince (Halkevi yüzme teşvik müsabakası) 9/7/1939 tarihine müsadif pazar günü Şeref stadındaki yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara tam saat 13 de başlanacaktır.

3 — Jüri heyeti: Ahmet Fetgeri Aşeni, Rıza Sueri.

4 — Hakem heyeti: Sıtkı Eryar, Ali Rıza Sözeralp, Hüsamettin Güreli, Bekir Macur, Hikmet Üstündağ, Behzat Baydar, Celâl Gözen, Nuzi Bosut.

Yukarıda isimleri yazılı hakemlerin mezkûr gün ve saatte müsabaka mahallinde bulunmaları ehemmiyetle rica olunur.

Türkiye bisiklet birinciliği

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi bisiklet ajanlığından:

1 — Türkiye birniciliği bisiklet müsabakaları bu yıl 14 bölgeden gelecek 32 bisikletçinin iştirakile şehrimizde yapılacaktır.

2 — Bir kilometrelik vites koşusu 7/7/1939 cuma günü sabahı saat 7,30 da Küçükçekmece gölünün kenarındaki düzlükte yapılacaktır.

3 — Bu müsabakanın kur'aları 6/7/1939 perşembe günü Cağaloğlunda kâin bölge merkezinde yapılacaktır.

4 — 156 kilometrelik mukavemet koşusu 9/7/1939 pazar günü sabahı saat 6,30 da Topkapı stadı önünden başlayıp ayni yerde bitirilmek üzere Silivri kasabasının ilerisindeki 78 inci kilometreye kadar gidip gelme suretile yapılacaktır.

5 — Koşulara iştirak edecek bisikletçilerin hazırlanmış oldukları halde muayyen saatten evvel koşu yerinde hazır bulunmaları lâzımdır.

Kongreye davet

Süleymaniye spor klübü Başkanlığından:

Klübümüzün senelik adi kongresi 12/7/1939 çarşamba günü saat 18 de klübümüzün Veznecilerdeki lokalinde toplanacaktır.

Kayıtlı âzaların muayyen gün ve saatte teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Ruzname:

1 — Bir yıllık mesai raporu.

2 — Yeni Cemiyetler kanununa göre tadil edilen nizamnamenin müzakeresi.

3 — Yeni idare heyet intihabı.

★

Boğaziçi spor klübünden:

9 temmuz 939 pazar günü saat 10 da Arnavutköyü Parti binasında yapılacak fevkalâde umumî heyet içtimaına sayın üyelerimizin teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

***

İstanbul Avcılar ve Atıcılar Birliğinden:

Yeni Cemiyetler kanunu mucibince nizamnamede yapılan tadilât hakkında müzakerede bulunmak üzere Birlik kongresi fevkalâde olarak 8 temmuz 1939 cumartesi günü saat 13,30 da Birlik merkezinde toplanacaktır. Sayın âzanın behemehal gelmelerini rica ederiz.

Şehrimizdeki beynelmilel müsabakalara girecek Mısırlı atletler geldi

16 haziranda İstanbulda yapılacak büyük beynelmilel atletizm müsabakalarında yarışacak Mısırlı atletler Mısırla Türkiye arasında iklim farkı ziyade olduğundan hem iklime alışmak, hem dinlenmek üzere şimdiden şehrimize gelmişlerdir.

Şehrimize gelmesi beklenen Yunan, Rumen ve İngiliz atletlerile birlikte yarışacak olan Mısırlı Übeyt geçen sene İstanbulda yapılan beynelmilel müsabakada 400 metreyi 49,3 de kazanmış, Muskuris 800 ü 1,58,4 de koşmuş ve 400 mânayı kazanmış kuvvetli iki atlettir. Şehrimizde, müsabakaları alâka ile beklenen bu iki atlet dün stadyoma giderek çalışmışlardır.

Sivasta büyük at yarışları

Sivas (Hususî) — 939 yılı şehrimiz ilkbahar at yarışlarının 2 nci haftası da koşu sahasında büyük bir kalabalık önünde heyecanla sona erdi.

Birinci koşu: Tay koşusunda birinciliği Bürhanın Yıldızı, ikinciliği Bingöl köyünden Miktat Yılmazın Yıldırımı, üçüncülüğü Nureddin Duymuşun Güleri kazandı.

İkinci koşu: 2400 metre olan bu koşuya 7 hayvan katılmış, birinciliği Hüseyin Atlının Koçarı, ikinciliği de diş doktoru Nüzhet Çubukçunun Gümüşü, üçüncülüğü de Şakir Turgudun Alşacığı.

Üçüncü koşu: Kısraklar arasında yapılan bu koşuya 3 hayvan girmiş, birinciliği Hamdi Kızılatın Güleri, ikinciliği Veteriner Nihadın Seyhası üçüncülüğü Hamid Ersoyun Dalyanı.

Son koşu: Haftanın en büyük koşusu olan bu koşuya 10 hayvan girmiş, birinciliği Hüseyin Ermanın Gümüşü, kinciliği Ali Rıza Ekçinin Baygalı, üçüncülüğü de Hüseyin Yılmazın Payazası kazandılar.

Bu haftanın koşuları da büyük bir intizam içerisinde ve her koşunun kendine mahsus heyecanlı bahsi müşterekleri de göze çarpıyordu.

— 47 —

Çakırcalı Mehmet Efe Muğla Postasını Nasıl Soymuştu?

Çakırcalı Mehmet o sabah erkenden Hacı Mustafayı bir kenara çekmiş ve kulağına şunları fısıldamıştı:

— Hacı hazır ol, bugün Muğla postasını vuracağız.

— Postayı mı vuracağız?

— Evet.. Osmanlıya Kuşcubaşı oğlu Eşrefin Ayasuluğ'da yakıp yıktığı evimin bedelini ödetmem lâzım. Dün sağlam bir yerden haber aldım. Muğla postası bugün Çineden geçecek. Pusuya yatıp postayı vuracağız. Sonra da Karpuzovası yolile Besparmağa çıkacağız!

— Olur Efe!

Hacı Mustafa, Efenin o zamana kadar hükûmetin malına asla el uzatmadığını bildiği için bu teşebbüslerile yepyeni bir maceraya atıldıklarını anlıyordu.

Derhal hareket ettiler. Münasip bir mevkie gelince Efe kızanlarına yapacakları işi en ince teferrüatına kadar anlattı. Hiç bir şekilde, kimseyi öldürmek mevzubahs değildi. Posta kafilesini esir edeceklerdi. Ondan sonra icabeden emirleri bizzat Efe verecekti.

Zeybeklerin beklemeleri uzun sürmedi. Nihayet uzaktan altı jandarmanın himayesinde olarak posta arabası göründü. Posta arabasına diğer birkaç araba ile beş altı atlı daha refakat ediyordu. Böylece teşekkül etmiş olan kol her şeyden habersiz pusuya düştü. En müsait noktaya gelince Çakırcalının gür sesi birdenbire patladı:

— Ülen eğlenin!

Jandarmalar, postanın uğradığı bu tecavüz karşısında irkildiler. Silâhlarına davranmak istediler, fakat çok geç kalmışlardı. Sağdan soldan uzanan namlular bulundukları müşkül vaziyeti gayet açık olarak gösteriyordu. İlk teşebbüste öbür dünyayı boylıyacaklarına şüphe yoktu.

Çakırcalı Efenin ikinci emri duyuldu:

— Silâha sarılanın beynini patlatırım. Çakırcalının şakası olmadığını bilirsiniz.

Kafile ancak o zaman müthiş şaki Çakırcalının pususuna düştüklerini anladı. Bu dağlar hâkiminin kudretini bilenler her türlü mukabele teşebbüsünün beyhude olduğunu derhal kestirdiler. Koca bir hükûmetin baş edeemdiği bu adama karşı kendileri ne yapabilirlerdi? Tabiî hiç! Teslimden başka çare yoktu. Çakırcalı sözü jandarmaların da kuvvei maneviyelerini kırmıştı. Onlar da her türlü mukabelenin beyhude olduğunu anlamışlardı.

Çakırcalının üçüncü emri duyuldu:

— Silâhlarınızı yere atın! Sonra kimin üzerinde silâh bulursam karışmam!

Jandarmalar tüfeklerini, kafileyi teşkil eden adamlardan da bazıları tabancalarını çıkarıp yere attılar Bir taşın arkasından çıkan bir zeybek bunları topladı. O zaman Efe ve diğer kızanlar meydana çıktılar. Herkes Efeye dehşetle bakıyor ve titriyerek âkibetini bekliyordu. Arkadaki arabalardan birinde bir saz takımı vardı. Bunlar, Muğlada yapılacak bir düğün için sureti mahsusada davet edilmişlerdi. Bunların her gün ismini duydukları böyle meşhur bir haydut tarafından pusuya düşürülmeleri karşısında çok büyük bir korkuya düşmüşlerdi.

Efe, emniyet peyda ettikten sonra kafileyi olduğu gibi yoldan çekti. Hep beraber ileride kimsenin göremiyeceği ağaçlıklı bir yere geldiler. Yolun kenarına ihtiyaten bir nöbetçi bırakmayı da unutmamışlardı.

Çakırcalı, bundan sonra posta ile beraber bulunan mutemedi çağırdı. Zavallı mutemet elleri, ayakları titriye titriye Efenin karşısına dikildi. Efe yüksek sesle sordu:

— Postada ne kadar para var?

— Altı bin küsur lira!

—Bu paranın altı bin lirasını tazminat olarak ben alacağım. Çünkü Osmanlı, Ayasuluğ köyündeki evimi yaktı, bahçemi harap etti. Bunun bedeli altı bin liradır. Sana da bu kadar para aldığıma dair bir senet vereceğim. Haydi getir paraları.

Mutemet, bacakları titriye titriye, arabanın yanına gitti ve ağzı mühürlü kocaman bir torbayı getirdi. Torba derhal açıldı. Efe Hacı Mustafaya:

— Hacı, içinden altı bin lirayı ayır! emrini verdi.

Hacı Mustafa Efenin bu emrine için için adamakıllı kızmıştı. Buna ne lüzum vardı? Niçin paraları olduğu gibi almıyorlardı da içinden altı binini ayırıyorlardı. Maamafih, hiç itiraz etmeden Efenin emrini yerine getirmek üzere torbanın yanına çöktü.

Çakırcalı Mehmet, başını kafileyi teşkil eden diğer adamlara doğru kaldırarak baktı. Sonra onlara hitaben sordu:

— Müslüman adamlarsınız. Elinizi vicdanınıza koyarak cevap verin. Böyle hareket etmekte haksız mıyım? Osmanlı beni tutacağı ve asacağı yerde kırk yıllık baba ocağımı ne hakla yakıyor ve târûmar ediyor? Şimdi onlardan bunun bedelini almak bana helâl değil midir?

Herkes bir ağızdan cevap verdi:

— Helâldır Efe!

Kafile efradının kendisini yaptığı işde haklı bulması Çakırcalıyı memnun etmişti. Etrafına memnunane baktı. Kafile efradı efeyi memnun görünce kalpleri ferahladı. Artık ölümden kurtulmuşlardı.

Çakırcalı bundan sonra kafile etradile meşgul oldu. Bunların arasında bir arabada yalınayak, perişan kıyafetli, başlarına bir bez bağlamış bazı softa bozuntuları da vardı. Efe onlara sordu:

— Siz nesiniz? Nereye gidiyorsunuz?

— Muğlaya gidiyoruz, hoca çömezleriyiz. Orada medresede imtihan vereceğiz, hoca olacağız.

— Neden böyle üstünüz, başınız perişan?

— Fakir insanlarız Efe!

Efe bu sefer Hacı Mustafaya emir verdi:

— Bu çömezlere tarafımdan birer mecidiye ver!

Çömezler, Çakırcalının bu lûtfu üzerine Efenin ayağına kapandılar ve kendisine uzun uzadıya hayır dualar ettiler.

Kafilede bir kısım daha adamlar vardı. Çakıcı onları da çağırdı:

— Siz kimsiniz?

— Biz çalgıcıyız Efe! Muğlada bir düğün varmış, oraya çağırıldık, gidiyoruz.

— İyi çalar mısınız?

— İzmirin en iyi çalgıcılarıyız.

Efe keyifli idi. Çalgıcılar da bunu sezmişlerdi. İçlerinden biri:

— Emrederseniz biraz çalalım. Beyimizi neşelendirelim.

Diğer kızanlar da Efenin gözü içine bakıyorlardı. Efe onları kırmadı:

— Pekâlâ, haydi, dedi.

(Davamı var)

Çorluda çekirge mücadelesi

Çorlu (Hususî) — Kazamızın 27 köyünde çekirge görüldüğünden mahsulâta zararı dokunmadan icap eden tedabir alınmış ve topraklarında çekirge bulunan köyler halkı, bu işten anlıyan kimselerin idaresinde arap sabunu mahlûlü kullanmak, araziyi sürmek, yakmak ve çarşafla toplamak gibi usullerle imhalarına başlanmış ve bu çalışmalar neticesinde ehemmiyetli bir kısım mahvedilmiştir. *Azmi Selât*

ASKERLİK BAHİSLERİ:

Alman Kaynaklarına Göre DENİZ TESLİHATI

— 2 —

YAZAN:

Emekli General Kemal Koçer

Amerika — Amerika deniz teslihatı 1934 kanununun çizdiği esaslara göre yapılmaktadır. Amerika 1922 Vaşington ve 1930 Londra deniz mukavelelerinin kaydına 1937 ye kadar bağlı kalmıştır. İngiltere ile kuvvet müsavatını gözde bulunduran karşılıklı taahhüdata Amerikanın ne kertede riayet edeceği bilinemez. 1937 de Japonya artık kayıtlar tanımadığını bildirince, Amerika da yüksek malî ve teknik kudretinden istifade etmek mecburiyetini görmüştü. Muhalif partinin, büyük mikyastaki deniz teslihatile Amerikanın Oseanda taarruzî bir siyaset takip ettiğine ve Uzakşark vaziyetine karşı İngiltere ile müşterek bir maksat güttüğüne dair olan itirazlarına rağmen, çok geniş bir teslihat programı kabul edilmiştir. Yeni kanun, on yılda ikmal edilmek üzere, donanma kuvvetinin yüzde yirmi nisbetinde arttırılmasını âmirdir. Bu programa göre 3 dritnot, 2 tayyare gemisi, 9 kruvazör, 23 muhrip, 9 denizaltı botu ve 26 yardımcı gemi yapılacaktır. Modası geçmiş olanların terki veya ıslahı da plâna dahildir. 10 yılda yapılması kararlaşan gemilerin tonajı 630,000 dir. Bilâhare yapılacak dritnot sayısı 6 ya çıkarıldı, hattâ her yıl 3 yeni dritnot yapılması mecburiyeti elverdi. Diğer sefinelerde de bu artımın gözde bulundurulması mahsüstür. 1938 de bir hayli kruvazör ve tayyare gemisi hazırlandı. Yeni muhripler ve denizaltı botları ancak 1939 yılı içinde donanmaya iltihak edebileceklerdir. Bir diğer kanunla, Cümhurreisine dritnotlar tonajını 45 bine çıkarmak salâhiyeti de bahşedildi. Fakat, böyle yüksek tonajı memleket müdafaasının istilzam edip etmediği ve Cümhurreisinin bu müsaadeden ne raddeye kadar istifade ettiği henüz bilinmemektedir. Donanma inşasında Oseanda ve Atlantikte iki donanma vücude getirilmesi yolunda hararetli münakaşalar yapıldı. Son zamanlarda Atlantik için tertip edilen donanma kruvazörlerden, muhriplerden mürekkeptir ve ancak manevra maksadile bu denize geçebilmektedirler. Cesametleri artan dritnotların Panama kanalının da tevsiini istilzam edip etmiyeceği henüz malûm değildir. Nikaragua kanalından istifade tasavvurları artık yer almamaktadır.

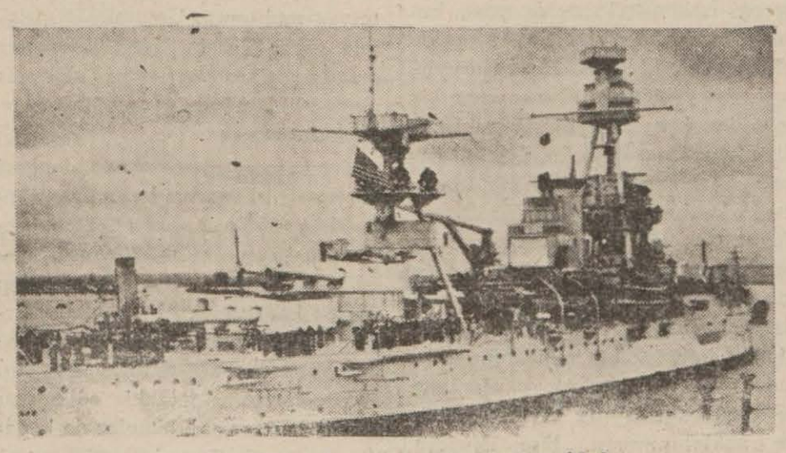

Amerikan harp gemilerinden biri

Donanma kuvvetinin artımı nisbetinde mürettebat kadrosu da genişletilmiştir, 38 nihayetine kadar bunun miktarı 110,000 di. Yeni kanun, hava kuvvetlerine de büyük ehemmiyet vermektedir: Donanmaya mülhak tayyare miktarı 1600 den 3000 e çıkarılmıştır, her halde yedek makineler bu kuvvetin içindedir. Uzak keşif tayyarelerine hususî bir ehemmiyet verilmiştir. Yardımcı gemiler adedinin 26 olması dikkati çok caliptir, bu meyanda 10 tane tayyare ana gemisi, 3 muhrip, 3 denizaltı ana gemisi vardır. Tank gemileri, tamir gemileri ve romorkörler bu meyandadır. Bu yardımcı gemiler, donanmaya uzak merhalelerde de refakat edebilecek kudrettedirler. Donanma harekât siklet merkezinin Oseanda uzaklara düşürülmesi ihtimallerine son yapılan manevralar da kuvvet vermektedir.

✖

Fransa: Haftada 40 saatlik iş programına ve malî güçlüklere rağmen, Fransa donanması 1937 ye kadar da inkişaflara mazhar olmuştur. 1931 tarihine kadar inşa halinde bulunan Dünkerk dritnotu denemelerini hitama erdirdi. Bu gemi 26000 tonluk ve Almanların Gnayzenav tipindedir. Büyük toplarının çapı 33 tür. Bunun kardeşi Strasburg, 1937 de denemelerini bitirdi, 38 de donanmaya iltihak etti. 35, 36 bütçe yıllarında iki dritnot vardı. Bunların hacmi 35,000 dir. Bu gemilerdeki topların çapı 35 tir. Bu gemilerin 40 da donanmaya gireceklerini Almanlar tahmin ediyorsa da Fransızlar iş saatlerine düzen verdikten sonra bunlardan, zannederim, birisi donanma kadrosuna girmiştir. Fransız inşaat programında birçok muhrip, torpidobot vardır, denizaltı botu yoktur. Fransız donanması bu yeni hazırlıklarla taze bir kuvvet iktisap ediyor. Fransız mes'ul zimamdarlar Fransız donanmasının müttefik Alman - İtalyan donanmasına muadil bir kuvveti haiz bulunmasını müdafaa etmektedirler; müstemleke siyaseti Fransızları buna mecbur etmektedir. Fransız basireti Akdenizin siyasî vaziyetini gözde bulunduruyor. Tunus, Korsika âvazeleri, Fransadaki hoşnutsuzluk havasını gidermiye yaradı. Fransızlar da bir donanmanın vakit ve nakitle elde edileceğine kanidirler. Yalnız kara ve hava kuvvetlerine değil, son yıllarda donanmalarına da büyük önem vermiye başladılar.

1938 plânında 2 tayyare gemisi, 1 krüvazör, 5 muhrip, 5 denizaltı botu, ve birkaç ufak gemi var. Matbuatın ve ilgili deniz makamlarının beyanatına göre bu plân ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Daladiye, yeni salâhiyetile bu isteklere uygun tedbirler alacaktır. Ahiren Deniz Nazaretine, yukarıdakilere ilâveten, daha 35,000 tonluk iki dritnot, 7 denizaltı botu, birçok ikinci sınıf gemiler, yardımcı gemiler, tank gemileri ve diğer birçok vasıtalar yaptırmak salâhiyeti verilmiştir ve bütün bunlar 1942 ye kadar hitam bulacaktır. Nezaret, bu plânın ikmalinden sonra, Fransız donanmasının, İtalyan ve Alman donanmasına üstün olacağını temin ediyor. İtalyan denizaltı botlarının üstünlüğü yeni kararlarda âmil olmaktadır. Fransız denizaltı botları sisteminde Oseandda iş görme kabiliyeti düşünülmüştür, bu sebeple muharebe kabiliyetleri İtalyanlarınkinden üstündür. Şimdiye kadar Fransızlar deniz tayyareciliğine büyük ehemmiyet vermemişlerdi. Şimdi iki tayyare gemisi inşa edilmesinden Fransız donanmasının da hava kuvvetlerine lâyık olduğu ehemmiyeti verdiği görülüyor. Artık Fransız donanması da Atlantikteki müstakbel vazifesini gözde bulunduruyor. 38 martındanberi deniz hava kuvvetleri iki filoya ayrılmıştır. Bu filoların komutanları denizcilerdir. Donanma kuvvetine nazaran müterettebat ta arttırılmıştır. Müstemleke limanlarının harp ihtiyacına göre tadil ve tahkimler düşünülmüştür, bu suretle birçok yeni üsler tesis edilmiştir. Mersel-kebir limanı birinci sınıftan bir üs vaziyetine getirilmiştir. Agadirde de mahfuz bir liman hazırlanmaktadır.

★

İtalya: Deniz taslihat yarışlarına İtalya da bütün kudretile iştirak ediyor. İtalya, yalnız Akdenizdeki siyasî vaziyetinin icbarile değil, tatlı menfaat yolları açan Uzak Oseanda da siyasetini tahakkuk ettirmiye savaşıyor. 1938 de İtalya yeni bir inşaat plânı ilân etti. Buna göre, 1941 de bitirilmek üzere, 2 dritnot (35,000), 12 hafif kruvazör (3000), yapılacaktır. Ağır toplar 38 liktir ve kruvazörlerde büyük sür'ate önem verilmiştir Ötedenberi olduğu gibi birçok ta denizaltı botları bu plânı bezetmektedir. Denizaltı botlarından 16 sı açık denizlerde istihdama imkân veriyor. Krüvazörlere keşşaf adı veriliyor, en uzak teşebbüslerde de muvaffakiyet temin edecekler! Oseand bu sayede asrî bir filonun hâkimiyeti karşısında inliyecektir. Diğer devletlerin devâsa dritnotlarına bu botlarla cevap vermek te günun tesellisidir. Fakat İtalyanın tayyare gemilerine iftikar edemeyişinden anlaşılıyor ki, İtalya açık deniz muharebesinde hava kuvvetlerinin rolüne kıymet vermemektedir. Akdenizde İtalya birçok üslere sahiptir tayyare filoları ancak buralara dayanarak, müttefik donanmayı tehdit edecek. İtalyanın enerjik Duçesi, bu programın tam zamanında hitama ereceğinde en kuvvetli zamândır. Birçok sefineler günün ihtiyaçlarına göre tadilâta tâbidirler. İnşa halinde 2 dritnot, 3 muhrip, 7 torpidobot, 11 denizaltı botu, 25 kadar muhtelif cins ve tipte gemi var. 1941 de İtalyan donanmasının kuvveti Fransanınkinin yine dununda kalacak, Musolini, Hitlerin ziyareti vesilesile, donanmasının kudretini bir nümayişle göstermişti. Son Draç seferi de donanmanın icra kabiliyetini nazarlarda canlandırdı.

Neşriyata nazaran donanma üslerine en büyük ehemmiyet verilmiştir. Şüphesiz, çok açılamıyacak donanmanın bu noktalara dayanması esası da gözden uzak tutulmamalıdır.

İtalya, İngiltere ile yaptığı mukaveleye hürmetkâr, inşaat programına vüs'at vermiyormuş gibi. Her iki millet, Süveyşten istifade edecek ve Kızıldenizdeki adaların bitarafisi korunacak. Fakat, Süveyş, her millete bir geçiş serbestîsi vermekle beraber, hemen de bütün menfaat ve membalarile, gene İngilizlerin elindedir. İngilizler, devam eden tatsızlıklara rağmen, centilmen anlaşmasının taraftarıdırlar. Ancak, Akdeniz seması çok karanlıktır. Müstakbel bir deniz harbinin tarihçesini Oseaid değil, çok korkulur ki, Akdeniz yazacaktır: «At binenin, kılıç kuşananındır!».

Kırklareli - Çorlu Maçı

Kırklareli Sporcuları Candan Çalışıyorlar

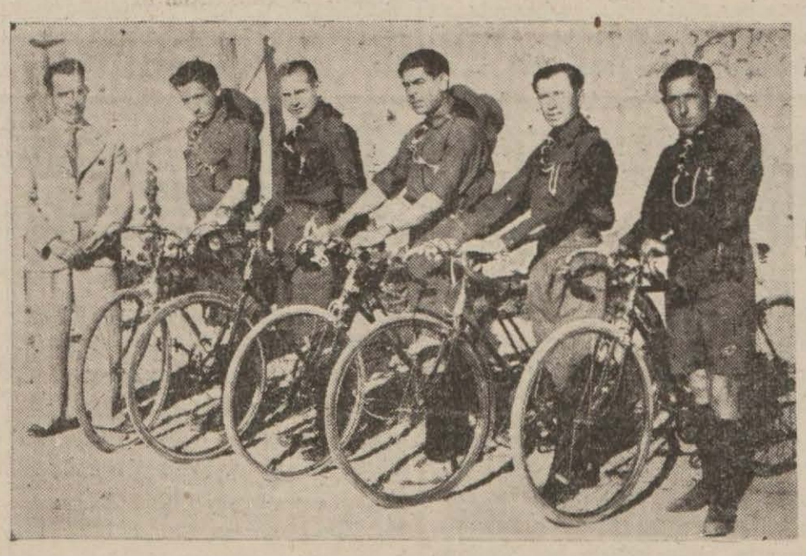

Kırklareli sporun bisikletçilerinden bir grup

Çorlu (Hususî) — Pazar günü Kırklareli Sporla Çorlu Halkspor takımları arasında Kırklareli sahasında binlerce sporseverin zevkle seyrettiği temsilî bir maç yapıldı. Ve 6 - 4 le Kırklareli takımı maçı kaybetti.

Kırklareli spor klübü sporun ilim ve tekniğine cidden vâkıf münevver gençlerin elindedir. Bu idareciler memleket sporunun yalnız futbolde cemedilemiyeceğini çok iyi bildiklerinden sporun atletizm, voleybol, basketbol, atçılık, avcılık, bisiklet, ve güreş gibi mühim şubelerine de ehemmiyet vermişlerdir. 300 kadar klübüne candan bağlı âzası bulunan klüp idarecileri, klüp âzasını faydalı ve eğlenceli şeylerle meşgul etmek için klüp salonuna bilârdo, pink-ponk konmuş, memleketlerimizde çıkan spor gazetelerine abone olunmuş, bundan başka memleket ve dünya spor hareket ve havadislerini de takip edebilmelerini teminen yevmî gazeteleri de alarak hem âzasının ve hem de oyuncularının bedenen olduğu kadar fikren de inkişaflarına ehemmiyet verilmektedir.

Askerî Mıntakada Dolaşan Adam

Bakırköyünde yakalanan Yakup müşahede altına alındı

Dün Bakırköyünde askerî mıntakada şüpheli bir vaziyette dolaşan Yakup isminde bir adam yakalanarak Adliyeye teslim olunmuştur.

Yakup isticvabında bazı gayritabiî haller gösterdiğinden Adliye Tabibi B. Enver Karan tarafından muayene olunmuştur.

Mumaileyh, Yakubun bir kere de Tıbbı Adlide müşahede altına alınmasını kararlaştırmıştır. Bunun üzerine Yakup, ikinci Sorgu Hâkimliği tarafından Tıbbı Adliye gönderilmiştir.

Hikâye

Perşembe Hikâyeleri

BEYİM

Yazan : Es. Turgut

Saatin ilerlemesine rağmen, akşam serinliği kasabaya bir türlü çökmüyordu. Belediyenin varilden bozma tek atlı sulama arabası, seyrek damlalarını bozuk kaldırımlı caddeye serpmeğe uğraşıyor, fakat daha düşerken yarısı tebahhur eden damla, tozların arasına karışınca büsbütün kaybolup gidiyordu. Sığırlar kırdan daha yeni dönmüş, sırtlarına yer yer gübre ve kuru ot yapışmış keçi azmanı inekler caddeyi baştan başa doldurmuşlardı. Her köşe başında bir ikisi eksiliyor, kalanlar alışık hareketlerle, böğürmeden, hattâ kuyruklarını bile sallamadan sessiz sadasız yollarına devam ediyorlardı. Mandalar daha arkadan, ağır ve mağrur adımlarla geliyorlardı. İçlerinden en irisi, kara manda yavaş yavaş eczahaneye yaklaştı, tüyü seyrelmiş çamurlu sırtını kaldırımdaki telgraf direğine yasladı ve uzun uzun, zevkle, lezzetle kaşındı. Zaten o, Şifa eczahanesi'nin önündeki bu direkte her akşam kendi kendisini tımar ederdi.

İçersi gündüzkünden daha kalabalıktı. Koca hükûmet binasının geniş odalarına bir türlü sığışamıyan memurlar, bu küçücük eczahaneye şayanı hayret bir ustalıkla yerleşmişlerdi. Hepsi de günlerini kadifesi yırtılmış koltuklarında yayılmakla geçirdiklerinden, şimdi daire tatilinin şu birkaç saatinde ayakta durmayı kendileri için âdeta bir idman sayıyorlardı. Dükkândaki iki açılır kapanır iskemleden birisi şişmanlığına hürmeten hâkime, biri de (ne olur ne olmaz) kaymakam vekili bulunan tahrirat kâtibine verilmişti. Camlı ilâç dolaplarının üstü her renk ve biçim kahve fincanı, çay bardağı ile dolu idi. Eczahanenin küçük çırağı boşalan fincanları götürürken kahveci Ali ustanın yamağı yenilerini getiriyor ve dağıtıp kapıdan dışarı çıkar çıkmaz ustasına uzaktan haykırıyordu: «Gazoz bir, çay üç, demli olacak!» Senelerdenberi, Şifa eczahanesine uğrayıp ta kahve içmemek, nedense Beyime karşı bir saygısızlık telâkki olunmuştu. Bunda Beyim'in de tesiri olmamış değildi. Önceleri, ayakta üç çift lâkırdı konuşan her memur ve kasabalıyı derhal çırağına göstermiş, «Oğlum, spor bakalım ne emrediyorlar» diyerek muhakkak bir şey ısmarlamıştı. Bu hal o kadar tekerrür etmişti ki, artık buna çırak ta, dükkâna bütün girenler de alışmıştı. Şimdi çırak hatırlatmadan soruyor, yahut içeri giren teklif edilmeden ısmarlıyordu. Beyimin eczahanesinin karşı köşedeki Cümhuriyet kıraathanesinden daha iyi işlediği muhakkaktı.

... kasabasını senelerdenberi idare eden, hükûmet dairesinden ziyade Şifa eczahanesidir. Belediye reisi burada çekiştirilir, muhasebei hususiye memuru başmuallime maaşını burada verir, tahsildara filânca köyü bu aylarda pek sıkıştırmaması burada tenbih olunur, inhisar memurundan yeni açılacak rakı bayiinin tezkeresi burada alınır. (Günahı boynuna) şişman hâkimin vereceği hükümlerin de önceden burada kararlaştırıldığı ötede beride söylenmiyor değildi. Bir seferinde, mektebe yeni tayin olunan genç bir muallim, kaza zenginlerinden belediye âzası Hacı Bekir'in oğlunu tembel ve ahlâksız diye sınıfta bırakmağa kalkmıştı. Hacı Bekir ilk şikâyet yeri olarak eczahaneye koştu ve oradan vâd aldı. Fakat toy muallim eczahanenin müracaatına da red cevabı verince, gene orada, giden kaymakama genç muallim hakkında bir tahrirat yazdırılmış ve çocukcağız ayına varmadan köye naklolunmuştu. Hacı Bekir'in oğlu sınıfta kalmadı.

Bir buçuk aydır kaymakam vekiliği yapan tahrirat kâtibi, üçüncü defa olarak yerinden kalktı ve içeriye geçerek kınakına şurubu yapan kalfaya:

— Yahu, dedi, nerede kaldı bu adam?

— Vallahi bilmem, şimdi gelirim dedi çıktı.

— Sen bir kere daha gönder şu çırağı, adamakıllı arasın.

Ve daha fazla sabredemiyerek çırakla beraber kendisi de çıkarken, yarım saattir ayak değiştiren göbekli başmuallim, boşalan iskemleye atılır gibi koştu.

Tahrirat kâtibi aradığını postahanede telefon başında buldu. Uzun bir konuşmadan sonra telefonu kapatan Beyim, ot minderli iskemleye daha rahat yerleşti, gümüş cıgara tabakasını çıkardı, kendi aldı, kaymakam vekiline ve posta müdürüne verdi, onların çaktıkları kibritle sigarasını yakarak «Bu akşam geliyormuş» dedi. Ne kaymakam vekili, ne posta müdürü «Kim?» diye sormadılar. Sonra tahrirat kâtibi anlattı ki, bugün öğleden sonra gelen posta ile vilâyetten bir tahrirat almış, bunda yeni kaymakamın bu günlerde vazifesi başına gelleceği bildiriliyormuş; bu haber üzerine derhal Beyim'i aratmış, fakat bulduramamış, hattâ iki saate yakın zamandanberi de eczahanede...

O akşam, gecenin ilerlemiş bir saatinde, kasabanın biricik tenezzüh otomobili kaza hududuna yeni kaymakamı karşılamak üzere yalnız üç kişiyi götürdü.

★

Üç ay sonra Beyim'in kazaya gelişinin beşinci senesi doluyor. Kasabanın nefes almaktan korktuğu sıcak bir yaz gününde, uzaktan akrabası olan Şube reisine misafir gelmişti. Bu Orta Anadolu kasabasının en bunaltıcı mevsiminde, İstanbulu bırakıp da buraya geliş kimseyi düşündürmedi bile. Fakat üç ay sonra, kazada yalnız bir kişi, o zamanlar kendi iradiyle geçinen şimdiki belediye reisi, bu misafirliğin hakikî manasını anladı. Beyim, gelişinin ertesi günü şube reisile beraber, memurların devam ettikleri Cumhuriyet kıraathanesine çıktı; ve şube reisi onu «İstanbulda eczacı» diye tanıttı. Çok temiz ütülü elbisesi, lekesiz yarım kolalı yakalığı, kırmızılı ipek kıravatı derhal nazarı dikkati celbetti. Yakışıklı idi; yüksekten konuşuyor ve hemen her cümlesinin ya başında, ya sonunda muhakkak bir «Beyim» diyordu: «Beyim, İstanbulda bu sene yaz çok tatsız geçiyor», «Kasabanızın tabiî güzelliğine hayranım beyim.» (Beyim'in Beyimliği bu tarihten başlar.) Önceleri bilhassa kıyafetini yadırgıyan memurlarla sonradan çabuk ahbap oldu. İkinci günü kahveye yalnız çıktı, üçüncü günü malmüdüriyle yenicesine tavla, nüfus memuruyla rakısına aznif oynadı. Beyim kısa bir zamanda hükûmet memurlarının canciğer dostu olmuştu. Gündüzleri ihtiyar belediye reisinin odasında kahve, hükûmet doktorunun muayenehanesinde gazoz içiyor, enfiye tiryakisi kaymakamın dairesinde enfiye kokluyordu. Memur ailesile tessüs eden bu ahbaplık bir az sonra muhite de yayılmağa başladı. Kazadaki Arslan spor klübünün reisi genç tuhafiyeciyle spordan konuştu, deri tüccarile piyasanın durgunluğun-

(Sonu 7 inci sayfada)

YURTTA SABAH

Erzurum Yakında Trene Kavuşuyor

Şehrin imarı için yapılan çalışmalar ve İmar Birliğinin rolü

Erzurum (Hususî) — Erzurum Cümhuriyet bayramında buraya gelecek olan treni karşılamak üzere hazırlanıyor. Üç, dört ay süren yaz mevsimi içinde, bütün hazırlıklar ikmal edilmiye çalışılıyor.

Rahatsızlığına binaen Müfettişliğin merkezi olan Erzurumda oturamıyan muhterem Umumî Müfettişimiz sayın Tahsin Uzer, Erzuruma gelmiş, halkın dertlerile alâkadar olmuş, halkevinde oturup temaslarda bulunmuştur.

Kendisine uzun zamandanberi hasret olan Erzurum halkı müşarünileyhi karşılamak üzere Erzurumdan 15 kilometre mesafede Ilıcaya ve hattâ daha ileri Aşkale ve Kop dağına kadar giderek karşılamışlardır. Şehrin methalindeki merasimde çok heeycanlı olmuş, vilâvetin emrile bayram telâkki edilen bu günde devair ve dükkânlar da kapatıldığından, halk sevgili müfettişini görmek üzere İstanbul kapısında birikmişti.

Müfettişi Umumî, kendisine karşı gösterilen bu tezahürattan memnun olarak aşağıdaki sözleri söylemişlerdir:

«Yakında Cümhuriyetin, en büyük fevzi olan trene kavuşacağız. Erzurumu o zamana kadar var kuvvetimizle güzellestireceğiz. Başınızdaki vali Hasim İşcan size Cümhuriyetin bir mevhibesi ve Allahın bir inayetidir. Onu darıltmayınız. Bu sene Erzurumdan ayrılacaktı, ben mani oldum.»

Halk bu sözleri alkışlamış ve valisinin gösterdiği feragate memnun olmustur. Müfettişi Umumî, sehirde üc gün oturduktan sonra hareket etmistir.

Erzurumdaki imar faaliyetinden yukarıda bahsetmiştim. Bu hummalı çalışma arasında bilhassa belediye azasını düşündüren bir vaziyet mevcuttur. Bunun da sebebi şudur:

Erzurumda İmar Birliği namında bir müessese vardır. İsmine bakarak, bunu sakın Adaları güzelleştirme Cemiyetine benzetmeyiniz. Adaları veya Çamlıcayı Güzelleştirme Cemiyeti, halkın içinden doğan hususî bir müessesedir. Halbuki İmar Birliğini iki resmî müessese, yani vilâyet idarei hususiyesile belediye kurmuştur.

Belediye, fakir olduğu halde birçok aslî vazifelerinden feragat ederek İmar Birliğine senede 50 bin lira gibi yüksek bir para vermektedir.

İdarei hususiye de buraya ayni miktarda iştirak etmektedir. Ancak idarei hususiyenin bütçesi belediye bütçesinden en aşağı 3 kere fazladır.

İmar Birliği bu suretle hususî bir hüviyet takındıktan sonra resmî formalitelerin icaplarından uzak bir halde iş görmektedir. Bu müessesede yapılacak işleri resmî formalitelerden kurtarmak için yapılmıştır. Şimdi Belediye bu vaziyetten şikâyetçidir ve bundan dolayı da geçenlerde İmar Birliği azaları arasında münakaşalı sahneler cereyan etmiştir.

Erzurumda halk umumiyetle fakir olduğu halde vergilerini muntazam vermek ve yıkık Erzurumu kalkındırmak için çok calısmaktadır. Toprağı verimsiz olan Erzurum, kara ve uzun süren kış günlerinde calısıp kazanmak icin memlekette sanayiin kurulmasını bekliyor.

Naci Ünver

Akın doğusu

— 23 —

Nakleden : ORHAN S.

— Doğrusu «dün gece» öyle bir hitabet kudreti hissediyordum ki.. şimdi ise bundan eser bile yok. Her halde sabahın ilk ışığında bir hayal gibi uçup gitmiş olmalı.

Bu sözleri söylerken Selimin yüzüne dikkatle bakıyordu. Genç adam soğukkanlılığını bozmıyarak cevap verdi:

— Doğrusu, geceleri nasıl konuştuğunuzu ve düşündüğünüzü bilmiyorum. Fakat gündüzün müthiş surette münakaşa kabiliyetini haiz bir şahıssınız.

Selimin sakin hali, karşısındakinin, duyduğu anlaşılan bazı şüpheleri teskin eder gibi göründü.

Genç adam devam etti:

— Hem sizin bu münakaşa kabiliyetinizden istifade edememekten de korkuyorum. Burada ne kadar kalacağım malûm değil ki!..

— Ne demek istiyorsunuz Selim Bey?

Genç adam, sabahleyin vukua gelen vak'ayı anlattı ve Osmanın, kendisinin emrile bu işleri yaptığını söylediğini ve bunun üzerine kendisini tutamıyarak adamı merdivenden aşağı yuvarladığını da ilâve etti.

Feridun Bey ayağa kalkmıştı. Kemikli ellerile gözlerine siper ederek Selime uzun müddet baktı ve kolundan tutarak bir pencere kenarına getirdi ve:

— O ahmağı baş aşağı merdivenlerden fırlattığınıza çok iyi ettiniz, dedi.. eğer bir şey olmamışsa birazdan kendisini defedeceğim. Yalnız benim size karşı.. böyle bir harekette bulunacağıma inanmak.. bunu düşünmek bile.. hayır, siz, tanıdığım ve takdir ettiğim Selim değilsiniz... Size bir şey söyliyeyim mi? Yaptığınız hareketle hiç iyi yapmadınız, zira umumî bir kaide vardır. Bir ahmağa kat'iyen mukabele etmemek lâzımdır. Edildiği takdirde, insan, onun bir eşi olmak vaziyetine düşebilir.

Selim kızardı. Yapacak bir hareketi olmadığını görünce cesaretle lâkırdıyı değiştirmeyi tercih etti ve gülerek:

— Rica ederim, bu adamı kovmayın, itidalimi kaybetmek kabiliyetinde olduğunu hatırlamıya bir vesile bırakın.. dedi.

Fakat Feridun Bey, Osmanı çağırıp da:

— Bunu siz kendiliğinizden yapmadınız. Kimden emir aldınız? diye sorduğunu görünce işin ciddiyet kesbettiğini anladı.

Osman kekeliyerek cevap verdi:

— Bunu küçük bey öğretti, dün akşam bana iki gümüş lira verdi. Buna mukabil, bir hafta müddetle her sabah kâtip beyin odasına girerken «Merhaba arkadaş» diyecektim...

Feridun Beyin gözlerinde bir sevinç ifadesi parladı. Selime dönerek elini sıktı ve:

— Şimdi, şikâyetinizi bana söylediğiniz için size çok müteşekkirim Mesele, zannettğimden daha ciddi Burada, kat'î surette temizlenmesi lâzımgelen fena bir abse var.

Bu cerrahî mukayese Selimi titretti, gösterdiği hiddet ve boşboğazlığına müthiş kızıyordu. Neden hakikî suçluyu farkedememişti?

Bu sırada uşak af dilemeğe başlamıştı. Nihayet Feridun Bey, kâtibinin ricası üzerine kendisini bu seferlik affettiğini ve fakat böyle bir harekette tekrar bulunduğu takdirde çok fena muamelede bulunacağını söyledi ve derhal gidip Mehmedi çağırmasını emretti. Mehmet gelince, Feridun Bey, ağır bir tavırla:

— Oğlum, şimdi git, Hikmeti al ve hemen buraya getir. Onunla biraz konuşacağım.

Mehmet odadan çıktıktan sonra Selim, bu meseleyi fazla uzatmamasını ev sahibinden rica etti ve:

— Osmana lâzımgelen dersi verdim, belki de biraz fazla ileriye vararak, hattâ bizzat siz bile bu adama icap eden muameleyi yaptınız! Şimdi ben tamamile tatmin edilmiş bir vaziyetteyim.. dedi.

— Yok.. iş böyle değil, bütün bu meselede Osman bir âletten başka bir şey değil. Hakikî suçlunun cezasız kalması doğru olamaz.

Bu sırada koridorda ayak sesleri işitildi.

Selim, Feridun Beyin ellerine sarılarak:

— Bana karşı gösterdiğiniz alâka da ncesaret alarak, bütün kalbimle affettiğim bir çocuk yaramazlığından dolayı Hikmet Beyi cezalandırmamanızı rica ediyorum.. dedi.

Feridun Bey tebessüm ederek:

— Azizim Selim Bey, sizden bir şey reddedemiyorum nedense, yapmış olduğu bütün hareketleri için kendisini affedeceğim.

— Çok teşekkür ederim. Fakat bir şey daha var.. onun çiçekleri...

— Allahım.. madem ki bunu da istiyorsunuz, çiçeklerini de iade ettireceğim. Yalnız bir şartla.. o da sizden normal surette af talep edecek...

Şaşıran Selim:

— Benden af mı talep edecek.. fakat bu, onun için en zor bir hareket...

— Nasıl isterse öyle yapar. İntihap hakkı ona aittir.

Ve Selim ısrarda devam edince:

(Devamı var)

— 24 —

«İnsanların ağaçtan, taştan yaptıkları putlara tapınmalarını fena bulurum. Elbette insanları yaratan, onları yaşatan bir hâlik vardır. Ben, buna inanırım» diye cevap verince, Ebu Bekir de: «Ben de öyle düşünüyorum; fakat hangi dini aradığımızı bir türlü gestiremiyorum» derdi ve bu yolda uzun uzun konuşurlardı.

Muhammed.. pazartesi günü akşamı, yani salı gecesi, Haticeden sonra yeni dinini kime söyliyeceğini düşünürken aklına, can ciğer dostu Ebu Bekir geldi: «Ebu Bekir akıllı bir adamdır. Benimle dostluğu da vardır. Gidip sırrımı ona açayım ve akıl danışayım.» dedi. Meğer, o gece, Ebu Bekir de düşünceden uyuyamamış: «Biz, putperestliğe saplanmış kalmışız. Elimizle yonttuğumuz putlara tapıyoruz. Semaları ve zemini yaratan Allah, muhakkak, bu gidişimizi beğenmez. Kendisinden başkasına ibadet etmemizi beğenmez. Birisi çıksa da, beni hak dinine dağvet etse!» diye düşünmüş ve sırrını açacak bir kimse aramış. Onun da hatırına, sevgili dostu Muhammed gelmiş; «Ebu Talibin yeğeni akıllı bir adamdır, sır tutar. İyi bir dostumdur. O da benim gibi putperestliği sevmez. Yarın gidip onunla dertleşeyim.» demiş.

İki dost, erken erken evlerinden çıkmışlar.. yekdiğerinin evine doğru yürümüşler ve yolda karşılaşmışlar.

Muhammed.. Allahtan Cerbailin geldiğini, kendisine peygamberlik getirdiğini, halkı hak dinine dağvete memur ettiğini söyleyince, Ebu Bekir.. «Ya Muhammed herkesten evvel, beni dine dağvet et! Dün gece, böyle bir ihtiyaçtan gözüme uyku girmedi. Sana gelişimin sebebi de, senden bu derdime teselli aramaktı.»

Ebu Bekir, sokakta Müslüman oldu ve Muhammedin peygamberliğini tasdik etti.

Ebu Bekir, böyle kolayca Müslüman olduğu gibi miğraç haberini de derhal tasdik ettiğinden Muhammed.. ona «sadıyk» dedi ve cehennem azabından kurtulduğuna işaret olmak üzere de «elatıyk» lâkabını verdi.

Ebu Bekir, müslümanlığını gizlerse de, haremde yanına gelen emin dostlarına söyler.. onların da islâm olmalarına gayret ederdi. Ayrıca köleler satın alır, onları âzad eder ve islâm dinine sokardı. Bu suretle satın aldığı yedi köleden biri: Bilâli Habeşi idi.

İmam Hasandan rivayet edildiğine göre İmam Ali şöyle söylermiş: «Ebu Bekir; beni dört şeyde geçti: İslâmiyetini meydana vurmakta, hicrette, peygamberle beraber mağarada saklanmakta ve namaz kılmakta..»

Ebu Bekir.. bütün malını mülkünü Muhammedin peygamberliği uğrunda feda etmiştir. Muhammed te, Ebu Bekirin malını. kendi malı imiş gibi sarfetmiştir.

Ebu Bekirin, üçü erkek, üçü kız altı evlâdı oldu. Kızlarından Ayşe, Muhammedle evlendi.

Müslümanların adedi otuz sekize baliğ olduğu vakit, Ebu Bekir: «Artık meydana çıkalım!» dedikçe Muhammed: «Adedimiz azdır» diye cevap verirdi. Bir gün, Ebu Bekir çok ısrar etti. Muhammed te, müslümanları topladı, onlarla hareme gitti. Bu müslümanlar, hareme girince, bir yerde toplu duracaklarına korkularından dağıldılar, kabileleri arasına karıştılar. Ebu Bekir, bir hutbe okudu ve herkesi islâmiyete dağvet etti. Orada bulunanlar kızdılar. Ebu Bekir ile yanında bulunanları ve Muhammedi iyice döverek Kâğbe hareminden dışarı kovdular.

MUHAMMEDİN CAN YOLDAŞLARI

Hatice, evde.. Ebubekir, şehirde Muhammede cesaret verirlerdi. Bu iki kuvvetli yardımcı olmasaydı, Muhammed.. hiç bir vakit peygamberliğini meydana vuramıyacaktı.

Ebubekir.. ne kadar emin dostu varsa, el altından onlara müslümanlığı telkin etmiye çalışır, Muhammedin peygamberliğine inanmalarını te'min ederdi. Aşerei mübeşşereden beş kişi Ebubekirin dağveti üzerine iyman ettiler. Bunlar: Osman ibni Affan, Abdurrahman ibni Avf, Saad ibni Vakkas, Zübeyr ibni Avam, Talha ibni Abdullahtır. Görülüyor ki.. Ebubekir, arapların en dirayetli adamlarını islâmiyete sokmuş ve Muhammedin peygamberliğine istinatgâh yapmıştır.

Osman ibni Affan, peygamberin iki kızı ile evlendiği için «Zinnureyn = iki nurlu» yahut «Zinnevreyn = iki çiçekli» denilen üçüncü halife Osmandır.

Osman.. Kureyşin ileri gelenlerinden ve çok sevilen bir zattı. Çok zengin idi ve bütün eşraf ziyaretine gelirlerdi. Osman, müslüman oluşunu şöyle hikâye etmiştir: «Ebubekir. bana: «Sen, akıllı bir zatsın. Sonunu düşünürsün. Görmez, işitmez.. elinden birşey gelmez bir taş parçasını Allah diye nasıl kabul edersin?» Deyince: Doğru söylüyorsun. Dedim. Bunun üzerine: «Muhammedi, Allah halka peygamber gönderdi. Bu fırsatı kaçırma, iyman etmede tereddüt etme!» Dedi. Bu sırada, Muhammed, Ali ile beraber oradan geçiyordu. Ebu Bekir yanına gitti; kulağına bir şey fısıldadı. O da yanımıza geldi. Oturdu. Bana: «Ya Osman! Hak taâlâ seni cennete dağvet ediyor; sen de icabet et!» deyince sözleri bana te'sir etti. Derhal müslüman oldum.

İbni İshaktan rivayet edildiğine göre, Haticeden sonra islâma girenler: Ali, Zeyd, Ebubekir, Osman, Zübeyr, Abdurrahman, Saad ve Talhadır.

Bunlardan sonra da, yine Ebubekirin delâletiyle şu zevat müslüman olmuşlardır: Ebu Ubeyde ibni Cerrah, Ebu Selme ibni Abdül'esed Mahzumî, Erkam ibni Erkam, Osman ibni Maz'un.

İlk otuz sekiz müslümanın hemen hepsi, Ebu Bekirin delâletiyle islâmiyete girdiler ve hepsi de, arapların en zengin, en nüfuzlu, en akıllı kimseleriydi.

Ebu Bekirin, işte bu fevkalâde yardımlarıdır ki, Muhammedi peygamberlik yolunda yürüttü.

Muhammed.. ilk zamanlarda, etrafındakileri gizli gizli dine davet ederdi. Kur'an da, namaz da sesle okunmazdı.

(Devamı var)

Perşembe Hikâyeleri:

BEYİM

(Baş tarafı 6 ncı sayfada)

dan dertleşti. Kasap Mehmet ağanın havuzlu bahçesinde eliyle güveç yedi. Bir ay içinde kasabada Beyim'in tanışmadığı kimse kalmamış gibiydi. Hattâ aksiliğiyle meşhur olan arzuhalci bile onun baş dostu olmuştu. Köylülerin fazla çapraşık dava işlerinde, istidalarını yazmadan önce Beyim'i görüyor ve fikir danışıyordu. O, gayet ciddî, düşünmek için bir gecelik müsaade istiyor ve akşam, ya rakı sofrasında, ya kumar masasında meseleyi hâkime içarak düşüncelerini ve kanunî yolları öğreniyor, ertesi gün bunları kendi fikirleri olarak arzuhalciye anlatıyordu.

Gelen ramazan, Beyim'i, kasaba yerli halkının gözbebeği yaptı. Her gece teravi namazına başka bir camiye gidiyor ve ön saflarda yer alıyordu. Gündüzleri o banka müdürü gibi sokaklarda sigara içmiyen, mübarek geceler teravihleri hiç kaçırmıyan bu insan ne müslüman adamdı! Hani İstanbullular oruç tutmazlar, namaz kılmazlardı Akşamları, iftar vaktine yakın, elinde akasya çekirdeklerinden zarif tesbihi, iç mahallelerden ağır ağır evine dönerken, yolda topa yetişmek için acele edenlerle müslümanca selâmlaşıyordu. O ramazan, Ulu camiin imamı Beyim'i iki defa iftara davet etti ve Beyim, kasabada tam manasiyle tutundu.

Gelişinin üçüncü ayı idi. Belediye meclisi son içtimalarını yapıyordu. Bu celselerden birinde, en nüfuzlu âza Hacı Bekir, meclise bir teklifte bulundu; kaza ve ona bağlı bütün köylerin en büyük derdi ilâçsızlıktı, hükûmet doktorunun küçük dolabı bu ihtiyacı hiç te karşılamıyordu. Hazır İstanbullu bir eczacı kazalarında misafirken, belediye bir iş yapsa da kasabaya bir eczahane kazandırsa... Hacı Bekir'in meclisteki sekiz adamı birer birer söz alarak bu hayırlı hizmetin lüzumundan uzun uzun bahsettiler. Belediye reisi bütçe dolayısiyle evvelâ itiraz etmeği düşündü, sonra Hacı Bekir'e olan şahsî borcunu hatırlıyarak bundan vazgeçti. Ve bir ayın içinde, sermayesi tamamen belediyeden ve kârı yarı yarıya olmak üzere kazada Beyim'e bir dükkân açıldı.

Eczahane çok güzel işliyor ve işler çok yolunda gidiyordu. O kadar ki, aylar geçtikçe, eczahanenin hesaplarını belediye namına kontrola memur edilen Hacı Bekir müstesna, kazada hiç kimse eczahane hasılatından ancak onda birinin belediyeye verildiğinin farkında bile değildi. Beyim sık sık rakı ziyafetleri veriyor, İstanbul hayatının becerikliliğiyle kasabada elde ettiği kadınlardan Hacı Bekir'e bol bol hisse ayırıyordu. Kaymakama İstanbuldan en nefis enfiyeler gelirken, hükûmet doktoruna da ücretli hastalar temin ediliyordu. Kazaya geleli aylar geçtiği halde giyinmesinde en ufak bir ihmalkârlık göstermemişti. Yakalarını genç belediye ebesi kolalar, elbiselerini tapu kâtibinin dul kızı ütülerdi. Giyinişiyle, hareketleri ve sözleriyle etrafındakilere öyle müessir oluyordu ki, her merasimde en ateşli nutku Beyim'in söylemesi, her toplantıda Beyim'in baş rolü alması herkese gayet tabiî geliyordu. Bir keresinde vali kazayı ziyarete gelmiş ve şerefine belediyede kaymakam tarafından bir ziyafet verilmişti. Bu ziyafette, valiyi belediyenin kapısında o beklemiş, o karşılamış, sofrada bardağına birayı o koymuş, yemekte resmî sözü başkasına sıra vermeden o söylemiş, vali belediyeden ayrılırken şapka ve bastonunu gene kapıda o tutmuştu. Bu şayanı hayret alâka ve iltifattan mahçup olan valî, otomobiline binerken kendisini hususî olarak vilâyet merkezine davet etti. Beyim'in bu aşırı hürmetkârlığı yalnız kaza ve vilâyet dahiline de inhisar etmezdi. Tanısın tanımasın her yeni vekile hemen bir tebrik telgrafı çeker, meselâ filânca mebusun annesinin öldüğünü duysa derhal acıklı bir taziyet mektubu yazardı.

Her geçen gün Beyim'i kazaya daha fazla yerleştirdi. Arslan spor klübünün reisi oldu. Çocuk Esirgeme kurumunun başkanı oldu. Kızılay reisliğine seçildi, Avcılar kolunun idaresini deruhte etti. Şimdiki genç belediye reisi, bir konuşmada Beyim mevzuu bahsolurken «Hazret, demişti, mahalle bekçiliğinden reisicümhurluğa kadar hepsine fit» Bu sözü yemediler, içmediler, ona getirdiler; fakat Beyim kızmadı.

Eczahane hasılatından ayrılan belediye hissesi, Hacı Bekir'in ve Beyim'in himmetleriyle onda birden yirmide bire düştüğü sıralarda yeni belediye seçimi gelip çatmıştı. İntihap çok gürültülü olmuş ve çetin bir mücadeleden sonra hiç te beklenmiyen bir netice hasıl olmuştu; Hacı Bekir'in partisi kaybetmiş, eski ihtiyar belediye reisi yıkılmış ve şimdiki reis, hukuku bitirdikten sonra memleketine dönüp yerleşen ateşli genç, reis seçilmişti. Beyim nedense intihapta faal bir rol oynıyamamıştı; bu, bir gafletten ziyade, Hacı Bekir partisine olan itimadından ileri geliyordu. Maamafih intihap neticelerinin belli olduğu gün evvelâ yeni reise giderek tebriklerini arzetmiş, sonra da selefine başın sağ olsuna uğramıştı. Hacı Bekir'in belediyeden ayrılmasiyle, sarsılması muhtemel olan hasılat yüzdesi hesaplarının hatırı için de, derhal o akşam yeni reis şerefine bir rakı masası tertipledi ve onu bizzat davet etti. Fakat genç hukukçu bu teklifi kabul etmedi.

Yeni belediye reisinin ilk işi, Şifa eczahanesinin hesaplarını tetkik etmek olmuş ve Beyim ister istemez yarı kâra avdet etmişti. Dünyada hiç bir şey bunun kadar Beyim'i müteessür demezdi; bu teessür ona o kadar işledi ki, içinde yeni reise karşı önlenmez bir kin duydu.

Gün geçtikçe belediye reisi kendisini kasabada daha kuvvetli hissettiriyordu. İhtara rağmen temizliğe pek aldırış etmiyen aşçı dükkânını ceza olarak üç gün kapatmış, kahveci çıraklarının tırnaklarına kadar dil ve el uzatmış, hancıyı yeni yatak takımları almağa icbar etmişti. Reis, meselâ bir gün kasaplara eti şu kadar kuruşa satacaksınız diyor, fakat onlar bunu kabul etmezse derhal dükkânlarını kapatarak kestirdiği kendi koyunlarını günlerce o fiyata sattırıyor, neticede kasapları yola getiriyordu. Bir seferinde fırıncı, san'atından gelen bir emniyetle ayak diremişti; fakat reis derhal fırını da kapatmış ve vilâyet merkezinden otomobille getirttiği ekmeklerle kaza ihtiyacını temin etmişti. Önceleri yalnız esnaf arasında başgösteren hoşnutsuzluk, belediyenin yeni yaptıracağı yol için bazı köhne evleri ucuz fiyatla istimlâk ederek aman dinlemeden yıktırmasiyle hemen bütün kasabaya sirayet etmişti. Belediye reisini memurlar da pek sevmezdi; çünkü onların ne içki âlemlerine, ne kumar masalarına gider, Şifa eczahanesinin söhbetlerine bile iştirâk etmezdi.

Bu vaziyette seneler yavaş yavaş geçmiş ve yeni seçim zamanı yaklaşmıştı.

Eski ahbap enfiye tiryakisi kaymakam da gidince, Hacı Bekir'le Beyim başbaşa verip uzun uzun kendilerini konuştular.

*

Tahrirat kâtibi, posta müdürü ve Beyim'in kaza hududundan karşıladıkları yeni kaymakam, geldiğinin ertesi günü evvelâ genç belediye reisiyle görüştü, kasabayı onunla beraber gezdi ve eczahanenin ziyaretini ancak haftasında iade etti. Bu, iyiye alâmet değildi.

Gün geçtikçe, Şifa eczahanesinin emektar müdavimlerinde Beyim'e karşı hafiften bir çekinme hasıl olmağa başlamıştı. Yeni kaymakamın eczahaneye uğramaması, mütemadiyen belediye reisiyle beraber bulunması memurları evvelâ kısa bir tereddüde düşürmüş, sonra yavaş yavaş karşı kaldırımdan geçer olmuşlardı. Dükkânı en son terkeden tahrirat kâtibi, sesine bir olgunluk vererek «Ne yapalım Beyim, demişti, memurluk işte..» İşin garibi, her akşam Şifanın önündeki direkte kendisini tımar eden kara manda bile nedense artık eski itiyadını bırakmıştı.

Eczahane bir iki gün içinde âdeta boşalır gibi oldu. Fakat bir haftaya kalmadan Beyim'in ve Hacı Bekir'in gayretleriyle yeniden dolmağa başladı. Şimdi memurların yerini çarşı esnafı ve yerlilerin ileri gelenleri almıştı. Dükkânın çırağı gene boşalan fincanları taşıyor, kahveci Ali ustanın yamağı gene yenilerini getiriyordu. Sabahtan akşama kadar içerisi halk cıgarasının ağır dumaniyle dolup dolup boşalıyordu.

Beyim, artık yanından hiç ayırmadığı Hacı Bekir'le beraber ne vakit çarşıdan geçse, kapısının önünde oturan dükkâncılar ayağa kalkıyor, içerde olanlar da dışarı çıkarak «Buyurmaz mısınız Beyim, bir acı kahvemizi içerdin» diye yolunu kesiyorlardı. Beyim'in yerli halk üzerindeki tesiri o kadar artmıştı ki, kenar sokaklarda rastladığı daha mektep çağına gelmemiş küçük çocuklar bile, o geçerken derhal yolun kenarına çekilerek kendisini gülünç bir ciddiyetle askerce selâmlıyorlardı.

Ulu camiin imamı, Beyim'i bu sefer de bağına davet etti.

Seçim hazırlıklarına başlanmıştı. Bir akşam Hacı Bekir, yanına dört beş nüfuzlu kasabalıyı da alarak eczahaneye geldi, geç vakte kadar dükkânın üst katında kafa kafaya, uzun uzun konuştular.

İki gün sonra idi. Bir sabah kaymakam erkenden uyandığı vakit, evinin caddeye açılan kapısı önünde, bir temizlik arabasını dolduracak kadar süprüntü yığılı olduğunu hayretle gördü. Kirli çocuk bezleri, paslı sardalya kutuları, limon kabukları ve daha çeşit çeşit pislik, kapının önünü aşılmaz bir set halinde kapamıştı. Bir anda şaşıran, sonra bütün kanı başında toplanan genç kaymakam, kasabalıya rezil olmak korkusuyla, paçalarına takılan pırasa saplarının farkına bile varmadan, deli gibi sokağa fırladı; ve ilk işi belediye reisini uyandırmak oldu. Kapı önünün yarım saate kalmadan temizlenmesine rağmen o gün kaymakam bir türlü kendine gelemedi. Bu hal, bir gün fasıla ile bir kere daha oldu ve o sabah kaymakam, belediye reisinin kapısını daha şiddetli çaldı. Şimdi, gün geçtikçe, kasaba sokakları da pislikten âdeta geçilmez bir hal alıyordu. Sayıları arttırılan belediye çöpçülerinin bütün gayretlerine rağmen pislik eksilmiyor, fakat artıyordu. Sanki görünmiyen ellerin küfe küfe döktükleri süprüntüler, yarım saat evvel temizlenmiş sokağı yeniden burun tıkanmadan geçilmez bir hale getiriyordu. Belediye reisi sabahtan akşama kadar sokak sokak geziyor, belediye çavuşu etrafı fırıl fırıl dolaşıyor, çöpçüler bütün gayretleriyle didiniyor, fakat pisliğin bir türlü önü alınamıyordu. Artık esnaf da belediye memurlarını dinleme olmuştu; aralarında sık sık kavgalar oluyor, kasap narhı tanımıyor, berber tıraş suyunu caddeye döküyordu. Bu garip vaziyete bir mana veremiyen genç reis çılgına dönmüştü, hangi düşmanla boğuştuğunu tahmin edemiyordu. Üstelik bir de sık sık kaymakamın haksız ihtarlarına, yersiz şiddetlerine hedef olmakta idi.

Belediye seçimi bu kargaşalıklar arasında başladı ve Hacı Bekir partisinin galebesi zor olmadı. Reis intihabından bir gün evvel, aralarında Beyim'in de bulunduğu meclis âzaları, kasabın havuzlu bahçesinde içkili bir yemek yediler. Ve ertesi gün seçim sonunda, kasaba hiç te yadırgamadığı bir isimle karşılaştı: Beyim belediye reisi olmuştu.

Kaymakam o gün Beyim'i eczahanede tebrik etti ve akşamına memurlar, camlı ilâç dolaplarının önündeki yerlerini aldılar.

★

Eski belediye reisi genç hukukçu, uzak bir vilâyette aldığı yeni vazifeye gitmek için kasabadan ayrılırken, onun istasyonda tek uğurlayıcısı gene Beyim oldu.

Terfi Eden Posta Telgraf Memurları

80 liradan 90 liraya terfi edenler:

Yüksek Fen Heyeti azasından Mehmet Ali Zzkardeş, Telefon İşleri Reisi Hasan Kâzım Aktan, İstanbul P. T. T. Müdürü Mazhar Derinер, İstanbul Telefon Müdürü Niyazi Tezer.

70 liradan 80 liraya terfi edenler:

Başmüfettiş Tevfik Dinçel, Telefon İşleri Reis Muavini Kemal Kalmuk, Mühendis İbrahim Şükrü Esgün, Mühendis Emin Sözen, Fen müfettişi Abdullah Zühtü.

55 liradan 70 liraya terfi edenler:

Levazım Müdürü Sakin Gökdoğan, Posta İşleri Reis muavinlerinden Eyüp Sabri Arserim, Nazmi Erkmen, Telgraf İşleri Reis Muavini Hikmet Tekebaş, Telefon İşleri Reis Muavini Cevdet Altan, Fen Müfettişi Hüseyin Hüsnü, Ali Fuat Akan, Eşref Taşkın, Reşit Gürsoy, Seydan P. T. T. Müdürü Kenan Onat, Kocaeli P. T. T. Müdürü Şükrü Acar.

45 liradan 55 liraya terfi edenler:

Hukuk Müşavir Muavini Tahsin Çetin, Telefon İşleri Reis Muavini Nuri Eker, Fen Müfettişi Halil Hilmi Evgin, Hilmi Argun, İstanbul P. T. T. Hukuk Muavini Tahir.

40 liradan 45 liraya terfi edenler:

Fen Müfettişi Halil Edip Onat, Zihni Kısakürek, Halil Arıkan, Hayrettin Cıdar, İsmail Hakkı Tanışment, Telgraf İşleri Şube Müdürü Baha, Eskişehir P. T. T. Müdürü Ömer Nurzat, Fen Müfettişi Ali Rıza Ünsal.

35 liradan 40 liraya terfi edenler:

Gümüşhane P. T. T. Müdürü Abdülbaki, Fen Müfettişi Hasan Süreyya, Hayrettin, İbrahim Güvendeğer, Fen Müfettişi Sadık Müeyyet, Abdülkadir Önderman, Müfettiş Salâhattin Yener.

30 liradan 35 liraya terfi edenler:

Müfettis Celâl Başarır. Müfettiş Muavini Behcet Sözer, Telefon İşleri Şube Müdür Muavini Semahat Korman, Müfettis Muavini İhya Sonoğlu, Resat Önal, Necmi Özkazancı, Serif Tiyanşan, Süleyman Çanga, İstanbul Posta Servis Şefi Nurettin Ergün.

25 liradan 30 liraya terfi edenler:

İstanbul Telgraf Servisi Şefi Salâhattin Peksun, Edirne Telgraf Servisi şefi Eşref Gider, Çorum Merkez Şefi Numan Şengül, Kocaeli Merkez Şefi Bekir Sıddık Güner, İstanbul Telgraf Servisi Şefi Nazmi Maral, Telgraf Servis Şefi Süleyman Sükûtî.

RADYO

PERŞEMBE 6/7/39

12,30 — Program, 12,35 — Türk müziği.

1 — Neveser peşrevi, 2 — Sadettin Kaynak - neveser şarkı - Hicranla harap oldu sevda, 3 — Salâhaddin Pınar - nihavent şarkı - Hâlâ yaşıyor, 4 — Kemençe taksim, 5 — Nihavent şarkı - Körfezdeki dalgın suya, 6 — Neşetkâr - mahur şarkı - Gücendim ben sana. 7 — Mahur saz semaisi.

13,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 14 — Müzik (Karışık program - Pl.) 19,00 — Program, 19,05 — Müzik (Tenor Mecormackın söylediği iki melodi - Pl.), 19,15 — Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 — Konuşma (Ziraat saati), 20,30 — Türk müziği.

1 — Ferahfeza peşrevi, 2 — İsmail Hakkı bey - ferahfeza beste - Çağlayan cuyi sirişkle, 3 — İsmail Hakkı bey - ferahfeza şarkı - Ateşi aşkın, 4 — İshak Varan - ferahfeza şarkı - Seyretmek için, 5 — İsmail Hakkı bey - ferahfeza şarkı - Mehtapta güzel olur, 6 — Ferahfeza saz semaisi, 7 — Mehmet Nasip - hicazkâr şarkı - Görmezsem eğer sevdiceğim, 8 — Refik Fersan-rast şarkı - Yaktı cihanı ateşin, 9 — Halk türküsü - Karşıda kara yonca, 10 — Oyun havası.

21,10 — Konuşma, 21,25 — Neşeli plâklar - R., 21,30 — Müzik (Opera aryaları - Pl.) 22,00 — Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın).

1 — J. Breuer - İtalyan şarkısı, 2 — J. Strauss - Bizde (Vals), 3 — Leopold - Çigan bayramı, 4 — Karl Blume - Göl kıyılarında, 5 — Vilfred Kjaer - Serenad, 6 — W. Czernik - Güzel sanatlar töreni (Uvertür), 7 — Franz Doello - Parisin Madlen sokağında, 8 — Max Schönherr - Alp köylülerinin dans havaları, 23,00 — Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23.20 — Müzik (Cazband - Pl.), 23,55 - 24 Yarınki program.

Şeker Sanayiimiz Niçin İnkişaf Etmiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mu derecesinde ehemmiyet vermemiş, fakat şekerin iptidaî maddesini teşkil eden pancarı, müstahsilin elinden ucuz almak için ne icap ederse yapmaktan çekinmemiştir.

Maalesef şirketçe bu cihette ne hesap, ne de mantık aranmamış, yalnız ucuz almak düşünülmüştür.

Halbuki pancar ziraati toprağı en ziyade yoran bir ziraattir. Pancar, toprağın kuvvei inbatiyesini azamî derecede emer. Binaenaleyh, müstahsil, toprağının kuvvei inbatiyesinden kaybedeceği nisbeti, alacağı mahsulün getireceği bedelle ölçmek mecburiyetindedir. Bu hakikatleri yakından bile şeker şirketi pancar müstahsillerine istihsal masrafından daha noksan fiat vermiştir. İşte bunun içindir ki zürra, geçen sene pancarı gayet az ekmiş, binnetice şeker fabrikaları da az şeker istihsal etmişlerdir. Muazzam bir sermaye ile iş gören ve devletin yüksek himaye ve muafiyetlerine mazhar bulunan şeker şirketi, kârını, kendisine iptidaî madde hazırlıyan müstahsilin zararında aramıştır.

Devlet, yerli şeker fabrikalarımızı himaye etmek için Avrupadan gelecek şekerlerden her kiloda 16,5 kuruş resim almaktadır. Bir vagonda 1650 lira eder. Memleketin ihtiyacı aşağı yukarı 10 bin vagon olduğuna ve fabrikalarımızın istihsal kudretlerinin de bu mikdara müsavi olduğuna göre, şeker şirketi lehine bir senede hükûmetin kasasından yaptığı fedakârlık tam 16 milyon 500 bin liradır.

Halbuki bu mikdara göre şeker şirketi son seneki bilânçosunda 1 milyon 600 bin liralık bir temettü gösterilmiştir ki bu para millî bankalarımızın verdiği 22 milyon liranın senelik faiz mikdarından bile çok dündur.

Bu sebeplerle geçen sene hariçten getirilmesi mecburiyeti hasıl olan 55 bin ton şeker, hükûmetin binlerce liralık peşin dövizinin yabancı memleketlere akıp gitmesine sebep olmuştur.

Satie Hâdisesi Ağır Cezaya Veriliyor

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

Ayrıca Satie merkezindeki aramada bulunan evrakı tetkik eden ehlivukuf heyetinin verdiği raporun da Müddeiumumilik ve dördüncü Sorgu Hâkimliği tarafından tetkiki ikmal olunmuştur.

Tahkikatın, önümüzdeki hafta içinde ikmal edilerek davanın neticesi Cezaya verilmesi çok muhtemel görülmektedir.

Diğer taraftan Üsküdar Sorgu Hâkimliği tarafından evvelki gün gönderilen celpname ile yapılan davete B. Refi Bayar, dün icabet etmemiştir.

Mumaileyhin, Çiftehavuzlarda B. Muammer Erişin evinde kalb hastalığından muztarip yattığı anlaşılmaktadır.

Esasen kendisi, daha evvel Adliyede birinci Ceza Reisinin odasında malûmatına müracaat edildiği zaman üzerine fenalık gelerek üç defa bayılmış ve bir doktorun müdahalesine lüzum hasıl olmuştu.

Darphanede yapılan pullar

Darphane Müdürlüğü son zamanlarda mühim miktarda tavla resmi için pul basmıya başlamıştır. Sümer Bank kooperatifleri ve mağazaları için de (70) bin madenî fiş ısmarlanmıştır.

Kır balosu

Erenköy 38 inc ilkokul yoksul çocukları menfaatine 8 temmuz 939 cumartesi akşamı Suadiye plâj gazinosunda bir kır balosu tertip edilmiştir. Muhtelif eğlencelerle dans müsabakası ve kıymetli san'atkârlarımızdan Bn. Menşure Tunay tarafından sazlarında tanınmış bir heyet refakatile bir Türk müziği konseri verilecek ve balo sabaha kadar devam edecektir.

Uluborluda posta faaliyeti

Uluborlu (Hususî) — Postanemiz kasabamızın pek çok dağınık ve işli olmasına nazaran senelerdenberi bir şef ve bir müvezzi ile idare edilmekte idi. Bu vaziyeti gözönünde bulunduran müdüriyet bir de muhabere memuruna lüzum görmüşler; Dinar muhabere memurlarından Tahsin Perdeciyi Uluborlu muhabere memurluğuna tayin buyurmuşlardır.

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermiyen ve adresi idaremizce bilinemiyen (NAZİKİ HATUN BİNTİ ABDULLAH'ın FATİH CAMİİNDE DERSİYYESİ) vakfının mütevellisi MEHMET KÂMİL'in ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında idaremiz Mülhak Vakıflar Şefliğine müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmesi, aksi takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur. (4930)

Nafıa Vekâletinden:

15/8/939 salı günü saat 11 de Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunda 5450 lira muhammen bedelli 1 adet torna, bir adet kolonlo makap, bir adet daire destere ve iki adet plânya tezgâhlarının Çumra istasyonunda vagonda teslim şartile montaj masrafı Vekâlete ve montajı müteahhide ait olmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 408 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte ayni gün saat 10 a kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «2667» «4765»

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune hastahanesine lâzım olan 8 kalem röntken film ve malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 17/7/939 pazartesi günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat 4651 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 349 liradır.

4 — İstekliler şartnameyi her gün

5 — İsteklilerin cari seneye ait ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı Kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

(4792)

EGE Tiyatrosu Temsilleri

Nuri Gençdur ve arkadaşları 6 Temmuz Perşembe günü akşamı Aksaray Yusuf paşa Emek sinemasında

Çıldıran Adam

Murad Şamil varyetesi 7 Temmuz cuma akşamı Şehremini İnşirah bahçesinde

Cilvei kader

★

İstanbul Halk Tiyatrosu

Kenan Güler ve arkadaşları

Bu akşam Yedikule Pınar Tiyatrosunda iptiyes 3 P. Dede 1 P. Komedi Mişel Revüsü Oto Keti Varyetesi

★

Türk Revü Operetl

Bu akşam Gedikpaşa Azak sinema bahçesinde

Efenin aşkı

Yazan ve besteliyen Muhlis Sabahattin Büyük orkestra Balegörles ve Boys

S. Atilla idaresinde

İstanbul 2 nci İcra memurluğundan:

Dairemizin 939/2120 numaralı dosyasile hakkı hapis suretile merhun olup bu kere paraya çevrilmesine karar verilen Beyoğlu Şişli Bomonti istasyon Kâzımpaşa apartımanının köşesinde 289 numaralı dükkânda 3 adet camekânla vitrin, 5 çinko kavanoz vesairesinin birinci açık artırması 21/7/939 cuma günü saat 16 dan 18 e kadar ifa edilecektir. Bu artırmada mezkûr eşya muhammen değerinin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde ikinci artırması 26/7/939 çarşamba günü ayni saatte ifa edilecektir. Alıcı olanların muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat ederek almaları ilân olunur. (19046)

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

Devlet Demiryolları İlânları

Muhammen bedeli 7675 lira olan 500 litre parex, Detmolin W. veya bu evsaf ve kuvvette haşerat öldürücü mayi 21/7/939 cuma günü saat 11 on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 575 lira 63 kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat 10 ona kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız dağıtılmaktadır. «4616»

Türk Okutma Kurumu

Umumî Hey'etinin 939 senesi Temmuzunun dokuzuncu pazar günü saat on dörtte Darüşşafakada adî surette toplanarak aşağıda yazılı müddetleri müzakere edileceği ilân olunur.

Ruzname:

1 — Kongrenin idare meclisi reisi tarafından açılması

2 — Kongreye bir reis ve iki kâtip seçilmesi.

3 — İdare Meclisi ve Müfettiş raporlarının okunması ve mezkûr Meclisin ibrası.

4 — 939 malî senesi bütçelerinin tasdiki ve İdare meclisi takrirlerinin müzakeresi.

5 — 939 malî senesi hesabatını tetkik ve teftiş için iki müfettiş seçilmesi.

6 — Yeni Cemiyetler kanunu ahkâmına göre tadil edilen Kurum nizamnamesinin tetkik ve tasdiki.

7 — İdare heyetinde müddetleri hitam bulan iki azalık ile vefat ve istifa suretile münhal kalan diğer azalıklar için yeniden intihap yapılması.

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından Vasserman ve Kahn teamülleri, kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kolesterin miktarlarının tayini, Divanyolu No. 113 Tel: 20981

İstanbul ikinci İcra memurluğundan:

Dairemizin 938/2132 No. lu dosyasile mahcuz olup bu kerre paraya çevrilmesine karar verilen ve Beyoğlu İstiklâl caddesi 292 No. lu apartımanın ikinci kat 2 No. lu dairesinde muhtelifülcins ev eşyasının birinci açık artırması 14/7/939 da cuma günü saat 16 dan 18 e kadar ifa edilecektir. Bu artırmada mahcuz eşya muhammen değerinin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde ikinci açık artırması 20/7/939 perşembe günü ayni saatte ifa edilecektir.

Alıcı olanlar muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat ederek almaları ilân olunur. (19041)

MEMEDEKİ ÇOCUKLARA GIDA

DAKİK DOKTOR ZİYA

ZAYİ

3/4 mart 1939 tarihinde Âşirefendi caddesinde Küçük Ticaret han yangınında yanan depomda Doyçe Levant Line Vapur Kumpanyasından aldığım:

1 — Francfortde Fischer et Co. fabrikası tarafından yollanılan M. P. markalı 2950 den 2957 numaraya kadar 8 sandık lâstik ve cam eşyaya ait ordino.

2 — Francfortde Alfred Metz Fabrikası tarafından yollanılan M. P. markalı 1190/1 numaralı bir sandık cam eşyaya ait ordino,

3 — Dresdende Gebe et Co. Fabrikası tarafından yollanılan 1556 ve 1557 numaralı M. P. markalı iki sandık eczayi tıbbiyeye ait ordino.

4 — Nieder - İngelheimde C. H. Boehringer Sohn fabrikası tarafından yollanılan C. H. B. S. markalı 2369/1-2 numaralı 2 sandık eczayi tıbbiyeye ait ordinosu,

5 — Radebeul - Dresden den Chemische Fabrik Von Heyden Fabrikası tarafından yollanılan 53959/1-4 numaralı F. H. markalı 4 koli eczayi tıbbiye ait ordino ve

6 — Berlin-Britz'de J. D. Riedel-E. de Haen A. G. Fabrikası tarafından yollanılan R. O. markalı 162420 den 16423 numaraya kadar 5 sandık eczayi tıbbiyeye ait ordino.

Ve bu malları gümrükten çıkarılması için Merkez Bankası tarafından vermiş olduğu Alman Klering takas mektupları yanmıştır.

Bu kere yenilerini çıkaracağımdan eskilerin hükmü kalmadığını beyan ederim.

İstanbulda Meydancık hanında ecza deposu Moiz Parali.

Dr. Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri pazar hariç her gün 2,5 - 5 salı ve cumartesi sabahları 9 - 11 hakikî fıkara kabul olunur. T. 22398

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4

Pazardan maada her gün 15 ten sonra Telefon : 40127

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muham. Be. Lira K.	% 7,5 teminat Lira K.	Eksiltmenin Şekli	saat
Galon mantarı	48×26 eb'at	1.000.000 A. sif	10.000.—	750.—	Kapalı z.	15
Şarap	» 45×24 »	1.500.000 »	10.950.—	821.25	» »	16
Likör	» 23×35 »	500.000 »	4.750.—	356.25	Açık ek.	16,30

I — Şartname ve kalite nümunesi mucibince yukarıda miktarı yazılı 3 cins mantar hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli, muvakkat teminatları, eksiltme şekil ve saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 11/VII/939 salı günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Kapalı zarf münakasasına iştirak edecekler, mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını eksiltme saatlerinden birer saat evveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. Açık eksiltmeye iştirak edecekler de % 7,5 güvenme paralarile mezkûr komisyona gelmeleri (4403).

SATIŞ İLÂNI

Üsküdar İcra Memurluğundan :

Emire ve Alâeddin tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 25313 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehlivukuf tarafından 1389 lira kıymet takdir edilmiş olan Üsküdarda Valideiatik mahallesinin Koltukçu sokağında eski 2, yeni 4 No. lı bir tarafı Çınarlı dergâhı sokağı ve bir tarafı Rusçuk muhacirlerinden Hacı Mustafa vereseleri menzili bahçesi ve bir tarafı Zenciye Nevres kadının menzili bahçesi ve tarafı rabii tarikiâm ile mahdut ahşap evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Üç basamaklı mermer merdivenle çıkılarak demir parmaklık ve korkuluklu bir sahanlıktan ve çifte kanatlı ahşap kapıdan zemin kata girilir.

Zemin kat: Zemini kırmızı çini döşeli bir taşlık üzerinde üç oda, bir halâ, bir merdiven altı ve arkadaki odaların birinden geçilir zemini karasimon döşeli tek kurnalı bir hamam ve zemini kısmen Malta ve kısmen kırmızı çini döşeli ve alafranga ocaklı bir mutfak ve camekânlı kapıdan geçilerek zemini Malta döşeli üstü açık bir taşlıktır.

Birinci kat: Bir sofa üzerinde üç oda bir halâdır.

Bodrum kat: Bir kısım bodrum mahallidir.

Umumî evsafı: Gayrimenkulün bodrum kat beden duvarları kârgir diğer katlar ahşap olup sol tarafta kârgir yangın duvarı vardır. Arkadaki mutfak tek katlıdır.

Mesahası: Tamamı 144,5 metre murabbaı olup bundan 83 metre murabbaı bina ve 47 metre murabbaı mutfak ve 14,5 metre murabbaı da taşlıktır.

Yukarıda hudut, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup 16/8/939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdarda İhsaniyedeki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttıranın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit edilerek 31/8/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üzerine ihale edilecektir.

Satış peşindir. Taliplerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 ğu nisbetinden pey akçesi vermeleri veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almıya razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 ten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur.

Birikmiş vergilerle belediyeye ait tenviriye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve Vakıf icaresi satış bedelinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı İcra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri icabeder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 17/7/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 939/154 numaralı dosyasına müracaatları ilân olunur. (4917)

İstanbul Defterdarlığından:

Bronzdan mamul beş kuruşluklarla yüz paralıkların ve nikel kuruşların 1/Kânunusani/939 dan itibaren tedavülden kaldırılmış olmasına rağmen yine bazı yerlerde mübadele vasıtası olarak kabul ve istimal edildiği haber alınmıştır.

Bu paraların nihayet 1/K. sani/1940 tarihine kadar vergi vesair borçlar mukabilinde malsandıklarınca kabulü mümkün olup ahar bir şekil ve surette tedavülüne imkân yoktur. Binaenaleyh halkın zarar görmemesi ve tebliğ hilâfına hareketle kanunî takibata duçar olmaması için keyfiyet ilân olunur. «4818».

Sahibi: Ahmet Cemaleddin SARAÇOĞLU

Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN **Basıldığı yer:** Matbaai Ebüzziya